

**ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ**

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина шоста

Стенограма пленарного засідання

10 квітня 2023 року

Київ 2023

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ

ІХ СКЛИКАННЯ

ДЕВ'ЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина шоста

Стенограма пленарного засідання

10 квітня 2023 року

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(Понеділок, 10 квітня 2023 року)

Частина шоста

Виступи уповноважених представників депутатських фракцій і груп	...8
Складення присяги народним депутатом України Никорак І.П.	...15
Проведення сигнального голосування для прогнозування результатів розгляду питань порядку денного	...15
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Організації Північноатлантичного договору (НАТО), Парламентської асамблеї НАТО щодо членства України в Організації Північноатлантичного договору»	...16
Інформація про входження народного депутата України Никорак І.П. до складу депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність»	...22
Прийняття Постанови Верховної Ради України «Про висловлення недовіри Пацкану В.В.»	...22
Прийняття рішення про направлення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» на повторне друге читання	...26
Внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану	...48
Заява депутатської фракції політичної партії «Батьківщина» і депутатської групи «Довіра»	...51

Прийняття в першому читанні за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України проекту Закону України «Про державні резерви»	...52
Прийняття рішення про визначення невідкладним проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо використання коштів державного фонду регіонального розвитку» та скорочення наполовину строку внесення альтернативних законопроектів	...58
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо обов'язкових результатів навчання»	...58
Внесення змін до:	
підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання/ввезення товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану	...62
Митного кодексу України щодо особливостей ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану	...66
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» щодо врегулювання питання випуску цифрової марки»	...66
Внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги	...67
Прийняття в першому читанні за основу проектів законів України:	
«Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні»	...67

«Про внесення змін до деяких законів України щодо унормування конкурсної процедури призначення керівників комунальних закладів культури та формування базової мережі закладів культури»	...70
Інформація головуючого про результати наради з керівниками депутатських фракцій і груп щодо подальшої роботи пленарного засідання	...70
Внесення змін до статті 19 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів процедури ліцензування	...71
Прийняття в першому читанні за основу проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників»	...72
Прийняття законів України:	
«Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації»	...72
«Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова від 13 листопада 2003 року»	...74
«Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації та Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, підписаної в м. Мінську 22 січня 2003 року»	...74

«Про ратифікацію Протоколу між Урядом України та Урядом Держави Катар про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Держави Катар про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи»	...76
«Про вихід з Угоди про проведення узгодженої політики у визначенні транспортних тарифів»	...77
«Про вихід України з Протоколу про затвердження Положення про порядок організації і проведення спільних антитерористичних заходів на територіях держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав»	...77

[Результати поіменного голосування](#)

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
10 квітня 2023 року, 12 година 4 хвилини
(Після перерви)*

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слава Україні!

Шановні колеги, відповідно до прийнятої нами Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання під час проведення дев'ятої сесії в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

Шановні колеги, звертаю вашу увагу, що відповідно до прийнятої Верховною Радою України постанови всі присутні на пленарному засіданні не повинні поширювати інформації щодо його початку, перебігу та прийнятих у парламенті рішень раніше ніж через годину після оголошення перерви у пленарному засіданні. Прошу всіх колег поважати прийняте українським парламентом рішення та відповідально поставитися до забезпечення безпеки єдиного законодавчого органу нашої держави.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні. Ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття, яка розміщена на робочому місці кожного з вас.

Шановні колеги, за парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн України).

Шановні колеги, сьогодні 411-й день рішучого опору України широкомасштабній, злочинній, збройній агресії російської федерації. Окупанти продовжують щодобово завдавати ракетних та авіаційних ударів, здійснюють артилерійські обстріли мирних міст нашої держави. За такі тяжкі та непоправні втрати для нашої держави, для родин і близьких загиблих усі причетні до злочинів проти України будуть знайдені і притягнуті до відповідальності.

Пропоную вшанувати хвилиною мовчання світлу пам'ять всіх полеглих у боях за Україну та всіх мирних громадян, які загинули від злодіянь російської держави-терориста.

(Хвилина мовчання).

Дякую. Прошу сідати.

Шановні колеги, у нас є приємна новина: поповнення в наших рядах. Але технічно ми не готові, тому зараз перейдемо до виступів від фракцій і груп, а потім новообраний народний депутат України складе присягу.

Отже, колеги, прошу записатися на виступи для оголошень, заяв, повідомлень, пропозицій від депутатських фракцій і груп. На засіданні Погоджувальної ради ми домовилися, що кожному буде надано по 3 хвилини на виступ.

Шановні колеги, перед початком виступів хочу поінформувати вас, що 6 квітня цього року Сейм Литовської Республіки одностайно ухвалив резолюцію, якою закликав країни – члени НАТО прийняти на майбутньому Вільнюському саміті історичне і справедливе рішення щодо запрошення нашої країни до членства в Альянсі.

Я хочу, щоб ми зараз оплесками подякували нашим литовським братам і сестрам за їхню відповідальну лідерську позицію (*Оплески*). Литва є однією із наших найближчих братніх країн, і ми знаємо, що вона завжди буде першою серед таких ініціатив. Сьогодні вам буде запропоновано звернення нашого парламенту до країн – членів НАТО, аналогічне литовському, яке ми просимо підтримати.

Колеги, переходимо до виступів.

«Європейська солідарність». Хто виступатиме? Софія Федина? Ні.

Петро Олексійович Порошенко. Будь ласка.

ПОРОШЕНКО П.О., член Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Дорогий український народ! Думаю, я не відкрию великої таємниці, зараз кожен українець і вся країна живуть в очікуванні великого контрнаступу. Ми не говоримо про дату, ми не говоримо про напрямок, але з цим пов'язані всі надії українського народу. Проте чекати і вболівати замало. Кожен, хто може, має зробити максимум можливого для підвищення ефективності дій Збройних Сил. Обов'язок кожного цивільного – зробити все від нього залежне, щоб досягти цієї мети. Наша команда понад рік цим займається. Але армія потребує не лише уваги, а й поваги. Їй треба не лише зброю давати, забезпечувати надійний тил, а й гарантувати надійний соціальний пакет, на який військові заслужили більше ніж будь-хто.

Сьогодні почався Страсний тиждень, і ми маємо вгамувати всі пристрасті. Але заради армії, якщо треба, ми будемо наполягати на реалізації пропозицій «Європейської солідарності». Поданим нами законопроект передбачається спрямування коштів державного бюджету, значну частину, з уже заскоружлого великого марафону, де журналісти вміють любити Україну лише за гроші платників податків, за гроші українських воїнів, на Збройні Сили. Ідеться, зокрема про повернення виплат у розмірі, як мінімум, 30 тисяч гривень для медичних, логістичних та інших підрозділів, задіяних у бойових діях. На сьогодні біля лінії фронту ці люди ризикують своїм життям і здоров'ям, але не охоплені, на жаль, жодними виплатами.

Абсолютно неприпустимим є і скорочення обсягів прав і свобод, що напряму суперечить статті 22 Конституції України, де встановлено, що під час прийняття нових законів або внесення змін до чинних не допускається звуження

змін та обсягу існуючих прав і свобод. Вимагаю, щоб ініціатори скорочення пільг, зокрема учасникам бойових дій, забрали свої слова і пропозиції і з'їли їх.

І ще одне, дуже наболіле. Родини загиблих повинні отримати негайно і в повному обсязі передбачену законом допомогу. Ми разом з депутатами фракції «Слуга народу» внесли пропозицію щодо 3 мільярдів, яку негайно треба реалізувати і виплатити ці гроші.

Також ми вимагаємо оприлюднення притягнення до відповідальності Баканова. Упевнений, після Наумова і Кирилюка він має бути на лаві підсудних.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякуємо, Петре Олексійовичу.

Шуфрич Нестор Іванович.

Папієв Михайло Миколайович, «Платформа за життя та мир». Будь ласка.

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні народні депутати України! Шановний український народе! Перед українським парламентом стоїть два основних завдання: перше – це, безперечно, перемога у війні, і, я впевнений, вона буде близько, і друге, не менш важливе, – якою ми будемо бачити Україну після війни. Нам треба готуватися до цього, бо завдання дуже серйозні і важливі, враховуючи ті небезпеки і виклики, які сьогодні стоять перед нами. Я не кажу зараз про демографічну ситуацію, не кажу зараз про те, що понад 10 мільйонів українців сьогодні знаходяться за кордоном і їх треба буде повертати, я кажу про наших дітей, нашу молодь. На них треба сьогодні звернути особливу увагу, бо наша країна має повністю забезпечити піклування та освіту українських дітей.

І ще одне дуже важливе завдання – ветерани. Ви знаєте, я вивчав досвід міністерства у справах ветеранів Сполучених Штатів Америки. Так, сьогодні Україна не може дозволити собі міністерство чисельністю у понад 400 тисяч співробітників і такий його бюджет, як у Сполучених Штатах Америки, – другий за сумою після бюджету Пентагону. Але сьогодні нам вже треба опікуватися нашими ветеранами і учасниками бойових дій, вже треба готувати кадри, тобто Міністерство освіти і науки має забезпечити цю програму. Нам необхідно підлаштувати такі державні інституції, як центри зайнятості та інші, щоб вони працювали для ветеранів. Треба забезпечити психологічну, соціальну, медичну адаптацію наших ветеранів.

Стосовно дітей. Цього тижня я був у Банченському монастирі. Я дуже хотів би, щоб кожний народний депутат побував там. Це яскравий приклад соціального ставлення до дітей. Митрополит Лонгин на сьогодні всиновив понад 400 дітей, із яких половина – діти-інваліди, є окреме відділення, де знаходяться діти, хворі на СНІД. До речі, він з початку війни у монастирі прихистив близько

10 тисяч біженців. Ця людина показує, як можна об'єднати, консолідувати суспільство, щоб громадські організації, державні інституції, конфесії працювали на єдине завдання. Український народ єдиний, ми маємо цілісно і спільно розв'язувати наші проблеми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Скороход Анна Костянтинівна, «Партія «За майбутнє».
Будь ласка.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, я хочу підняти надважливе питання, яке ми маємо на сьогодні, – діти на фронті. Знаю, питання кулуарно дуже часто обговорюється, але про це бояться говорити публічно.

Станом на 17 грудня в нас загинуло 450 дітей. На сьогодні залишається дітей у: Бахмуті – 23, Максимівці – 11, Новоукраїнці – 5, Богоявленці – 4, і цей перелік можна продовжувати і продовжувати.

Нещодавно я повернулася з лінії фронту, і була шокована тим, що в селі, де вже нікого немає, де постійно «насіпає» артилерія, де взагалі неможливо нормально жити, в одній із хат живуть троє малолітніх дітей. І в таких умовах живе дуже багато дітей. Ви знаєте, наша бездіяльність може призвести до гірших наслідків, ніж страх порушення міжнародних конвенцій. Ми маємо на законодавчому рівні забезпечити безпеку дітей на лінії фронту.

Я розумію, що постійно постає питання про порушення прав людини і дитини. Але чи не є порушенням прав дітей тримання їх під постійними обстрілами? Чи можна вважати батьків, які наражають своїх дітей на небезпеку смерті, благополучними? Чи не порушуємо ми бездіяльністю зі свого боку принцип того, що дитина повинна перебувати під особливим захистом їй мають бути надані всі можливості та умови для фізичного, психічного і соціального розвитку? Але про який взагалі розвиток можна говорити, якщо для дітей на фронті постає питання звичайного виживання?! Ми можемо втратити дітей не лише фізично, а й як частину громадськості, оскільки після обстрілів, після тих умов, в яких вони перебувають, постане питання щодо їх психічного стану.

Я розумію, що батьки – «ждуни руського міра». Я особисто з цим стикнулася, коли розмовляла з цією родиною. Але ми як державотворці маємо на законодавчому рівні закріпити і вирішити питання щодо примусової евакуації з лінії фронту тих сімей та дітей, якщо батьки відмовляються, тому що це питання життя і майбутнього наших дітей, за яких наші найкращі воїни віддають своє життя. Нам треба терміново вирішити це питання на законодавчому рівні.

Дякую (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Бобровська, «Голос».

Піпа. Будь ласка.

ШПА Н.Р., секретар Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 115, Львівська область, політична партія «Голос»). Дорогі українці! Шановні колеги! З Вербною неділею нас! З Великоднем тих, хто святкував! Більшість людей України зайшла в Страсний тиждень. Хочу сказати, я практикуюча християнка не з моменту свого депутатства, а з моменту, коли мене охрестили батьки і я свідомо прийняла перше причастя.

Так от у Страсний тиждень треба робити складні речі, треба допомагати нашій державі бути більше в спокої всередині. Ми, народні депутати, яких обрали, маємо взяти на себе відповідальність і поставити крапку в питанні щодо організації, яка є раковою пухлиною в Україні. Подивіться уважно статут цієї організації, яка керується країною-агресором з Москви, вбиває наших мирних жителів і наших військових.

На жаль, в цьому залі мене мало хто зараз чує, бо вважає, що це неважливе питання і його не торкнеться. Воно торкнеться кожного. Щоб не було такого, що священник б'є солдата, який захищає кожного із нас, ми мусимо взяти на себе політичну відповідальність і вивести ефесбешну організацію з країни. Про це подано чотири законопроекти: Оксани Савчук, Інни Совсун, урядовий ([№ 8221](#), [№ 8371](#), [№ 8371-1](#)) та законопроект [№ 8262](#), який полегшить перехід до Православної церкви України (він юридичний, про спрощену форму, і я закликаю поставити його негайно в порядок денний, щоб в цей Страсний тиждень прийняти рішення, яке через когось може бути непопулярним) та проект постанови [№ 9179](#), авторами якого є я та багато інших депутатів. Усі проекти розглянуті гуманітарним комітетом, тому можуть бути внесені на розгляд залу. Нам треба до Великодня пройти чистилище, як проходять наші ЗСУ. Ніхто не каже про закриття жодної церкви в Україні. Ми маємо попрощатися з ефесбешною організацією, яка керується з Москви, тримає у своїх стінах колаборантів і захищає їх. Зокрема чого вартують монастирі включно з Корецьким жіночим монастирем біля Рівного, який напряму підпорядковується Москві.

Колеги, вас це рішення не мине. Візьміть на себе відповідальність і...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Бакунець Павло Андрійович, «Довіра». Будь ласка.

БАКУНЕЦЬ П.А., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 122, Львівська область, політична партія «Об'єднання «Самопоміч»). Шановні українці! Дорогі наші захисники і захисниці! З великою повагою ми дякуємо вам за вашу відвагу, за те, що всі можемо перейти в цей особливий тиждень у житті різних релігій: для когось – це Світлий тиждень після Пасхи, для когось – Страсний тиждень перед Великоднем.

Однозначно, для всіх віросповідань – це тиждень великої відповідальності і виклику. Тому буде дуже символічно, якщо ми як незалежна, демократична держава, яка навіть у час війни звертає увагу на думку суспільства, прислухаємося до неї, адже запит суспільства – знищити агентурну кремлівську мережу під виглядом релігійної організації типу немосковського патріархату – був з перших днів війни. Ми можемо чітко сказати, що і Офіс Президента, і РНБО, і СБУ зробили відповідні кроки: прийняті санкції, здійснені обшуки. Світ побачив ганебні факти цієї агентурної мережі під виглядом релігійної організації.

Місцеве самоврядування також відповідає на запит суспільства: розриває договір оренди на земельні ділянки, які використовували ці релігійні організації. Саме суспільство, громади ініціюють перехід різних парафій до Православної церкви України, і лише парламент України мовчить вже який місяць поспіль.

Тому сьогодні, в цей особливий тиждень з цієї високої трибуни я закликаю парламент розглянути будь-який із законопроектів, зареєстрованих на цю тему. Є депутатський законопроект № 8221, є урядовий, є проект постанови про те, щоб розпочати такий самий процес щодо релігійної святині – Почаївської лаври. Однак мовчанка. Проте вірю, що в ці особливі дні парламент знайде в собі сили, можливість, аби розпочати цей процес на законодавчому рівні, заборонити цю релігійну агентурну мережу та очистити голови українців від неправильних нав'язувань.

Дякую Збройним Силам України! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Юлія Володимирівна Тимошенко, «Батьківщина». Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги, думаю, в цьому залі немає жодної людини, яка не ставилася б до наших героїв, наших військових з любов'ю і вдячністю. З цього починається кожен наш день і цим закінчується. Я хочу запитати, як з таким ставленням до наших військових кореспондується законопроект [№ 5344-д](#), норми якого позбавляють людей з інвалідністю, по суті, всіх пільг, прав в Україні і ще, на всяк випадок, не дають права уряду, парламенту, владі на всіх рівнях приймати рішення щодо питань, які стосуються їх життя? Я не знаю, де той цинізм береться, щоб в час, коли наші воїни повертаються з такими тяжкими пораненнями додому, забирати у людей з інвалідністю всі пільги.

Пропонується забрати, по-перше, безбар'єрний простір, який гарантує держава, по-друге, всі пільги, якщо на підприємстві працює 80 відсотків людей з інвалідністю. Позбавляють підприємства зобов'язання брати на роботу в обов'язковому порядку певну кількість людей з інвалідністю та забороняють приймати рішення у складі державних органів влади щодо питань стосовно людей з інвалідністю.

Дорогі друзі, законопроект № 5344-д після того, як ми його відкинули, розглядався ще раз на засіданні соціального комітету. Жодних змін не внесено. Приїхали люди і в онлайн-форматі під час засідання комітету сказали, що, якщо цей законопроект буде прийнятий, то люди на візках приїдуть до стін парламенту. Ми мабуть цього хотіли. Після такого рішення комітету через *Zoom* я зібрала майже 100 асоціацій людей з інвалідністю, включаючи наших військових, які цим вкрай обурені, і з порядку денного на ці три дні ми з боєм зняли цей законопроект. Я прошу вас більше не допускати включення законопроекту № 5344-д до порядку денного, тому що наших героїв, військових, поранених, людей з інвалідністю треба прославляти, а не забирати в них все, що є. Усім парламентом проти законопроекту № 5344-д!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Юліє Володимирівно.
Сгор Чернев, «Слуга народу». Будь ласка.

ЧЕРНІВ Є.В., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні друзі! Шановні колеги! Сьогодні 411-й день російсько-української війни, нашої визвольної війни проти агресора. Рік тому, коли ми тут збиралися о 7 годині, щоб проголосувати за наше майбутнє, за наш спротив, ми навіть не думали, що це триватиме стільки часу. Наразі немає танків під Києвом, але не забуваємо, що бої точаться на сході та півдні нашої держави. Дуже важливо не забувати, що війна йде, не треба ставитися до цього як до звичної справи. На різних відео ми бачимо, як гинуть росіяни, але не забуваємо, що гинуть і наші, і щодня ми втрачаємо дуже багато людей. Задля того, щоб дотиснути, приблизити нашу перемогу, ми маємо бути єдиними, маємо допомагати нашій армії щодня.

Тому я звертаюся до вас з проханням взяти шефство над бригадами, допомагати їм у забезпеченні необхідним. Адже хтось із вас має зв'язки за кордоном, хтось може дотиснути щодо зброї, хтось може дотиснути всередині країни щодо забезпечення. Це важливо особливо перед контрнаступом, який вже не за горами. Ми маємо бути готовими, ми маємо розуміти, що найскладніший етап нашої війни попереду.

Зі свого боку ми робимо все необхідне, щоб наші партнери пришвидшилися у постачанні нам зброї. Але, на жаль, бюрократія. Ми намагаємося їм довести, що якщо ми не втримаємося, наступними будуть вони і їхні солдати, бо наш ресурс закінчиться. Ми маємо бути єдиними і тиснути з усіх боків. І це не просто слова. У нас не так багато часу.

Я прошу вас мобілізуватися як всередині країни, так і на міжнародній арені, щоб максимально допомогти нашим військовим. Разом ми точно перемаємо, наш контрнаступ точно буде успішним, але якою ціною, це залежить у тому числі й від вас. Від вас залежить, наскільки будуть готові наші бригади.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Єгоре Черневі.

До слова запрошується заступник Голови Верховної Ради України Олена Костянтинівна Кондратюк. Будь ласка.

КОНДРАТЮК О.К., заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановні колеги, у ці квітневі дні 77 років тому Ліга націй провела своє останнє засідання в Женеві. Організація, яка була створена після Першої світової війни для забезпечення світу від нових воєн, не впоралася зі своїм завданням. У 1946 році Ліга націй саморозпустилася, її функції прийняла Організація Об'єднаних Націй.

Кажуть, історія ходить по колу, а деякі рішення лише прискорюють хід подій. Ліга націй у 1939 році виключила зі своїх лав державу-агресора Радянський Союз за напад на Фінляндію. Організація Об'єднаних Націй у 2023 році допустила державу-агресора росію до головування у своєму органі – Раді Безпеки. Це перекреслює основоположну ідею існування самої Організації Об'єднаних Націй – мир і процвітання на основі взаємоповаги. Міжнародні лідери говорять про прикре самогубство ООН, бо росія на чолі Радбезу – це вирок самій Організації Об'єднаних Націй у тому вигляді, в якому ця організація існує зараз. Втім я маю надію, що цього разу світові лідери знайдуть в собі сили реформувати Організацію Об'єднаних Націй і повернути її в русло конструктиву та виконання завдань, які вона має виконувати в Раді Безпеки.

Хорошим прикладом цього є реакція провідних країн на російський пропагандистський шабаш, влаштований на засіданні Радбезу, де виступила воєнна злочинниця, так звана уповноважена при президенту російської федерації з прав дитини. Європейський Союз та 49 країн засудили проведення такого засідання, а постійний член Радбезу Велика Британія бойкотувала зустріч і заблокувала телетрансляцію цієї події.

За даними державного порталу «Діти війни» станом на сьогодні росія насильницьки депортувала 19349 українських дітей. І ми так само, як минулого року добилися визнання парламентами світу за нашими рекомендаціями країну-агресора російську федерацію терористичною, маємо й зараз добитися ухвалення спеціальних постанов у всіх парламентах Європейського Союзу та світу.

Рада повідомити, що відповідні резолюції вже зробили Сенат Польщі та парламент Словаччини, де я була з робочим візитом, з засудженням виступила і Рада ООН з прав людини. Повернення кожної дитини є найголовнішим завданням, яке зараз стоїть перед усіма відповідальними лідерами, в тому числі й перед парламентом України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Олено Костянтинівно.

Шановні колеги, час для виступів вичерпаний. Переходимо до розгляду питань порядку денного.

29 березня 2023 року Центральна виборча комісія зареєструвала народного депутата України Никорак Ірину Петрівну, обрану на позачергових виборах народних депутатів України 21 липня 2019 року в загальнодержавному багатомандатному виборчому окрузі, включену до виборчого списку політичної партії «Європейська солідарність».

Відповідно до статті 79 Конституції України перед вступом на посаду народні депутати України складають присягу перед Верховною Радою України.

Для складення присяги на трибуну запрошується народний депутат України Никорак Ірина Петрівна.

Будь ласка, Ірино Петрівно.

Шановні колеги, прошу тиші.

НИКОРАК І.П., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Присягаю на вірність Україні. Зобов'язуюсь усіма своїми діями боронити суверенітет і незалежність України, дбати про благо Вітчизни і добробут Українського народу.

Присягаю додержуватися Конституції України та законів України, виконувати свої обов'язки в інтересах усіх співвітчизників (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Вітаємо, Ірино Петрівно. Бажаємо вам плідної роботи на благо нашої держави. Прошу зайняти своє місце в залі.

Вітаємо фракцію «Європейська солідарність» з поповненням.

Шановні колеги, продовжуємо нашу роботу. Відповідно до статті 28 Регламенту Верховної Ради України перед початком розгляду питань порядку денного пропонується провести сигнальне голосування. Нагадую, необхідно, утримуючи сенсорну кнопку, натиснути зелену кнопку «За» та утримувати ці дві кнопки одночасно до завершення голосування, тобто до появи результатів на табло. Прошу взяти участь у сигнальному голосуванні.

«За» – 259.

Проголосувало за – 259, проти – 7.

Шановні колеги, ще раз звертаюся з закликом неухильно дотримуватися безпекових правил у Верховній Раді, не поширювати інформації щодо перебігу пленарного засідання, прийнятих парламентом рішень раніше ніж через годину після завершення нашої роботи.

Шановні колеги, перелік питань, попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, вам наданий. Переходимо до його розгляду.

Вашій увазі пропонується проект Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Організації Північноатлантичного договору (НАТО), Парламентської асамблеї НАТО щодо членства України в Організації Північноатлантичного договору» ([№ 9192](#)).

Пропоную включити це питання до порядку денного сесії. Прошу голосувати.

«За» – 304.

Рішення прийнято.

Пропоную розглянути проект постанови № 9192 за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 266.

Рішення прийнято.

Веде засідання заступник Голови Верховної Ради України
КОНДРАТЮК О.К.

ГОЛОВУЮЧА. Від авторів проекту постанови до слова запрошується Перший заступник Голови Верховної Ради України Олександр Корнієнко. Будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановні колеги, я як один із співавторів цього звернення коротко його представляю. Звернення дуже просте, зачитаю його резолютивну частину.

Верховна Рада України закликає:

держави – члени Організації Північноатлантичного договору підтримувати політику «відкритих дверей», відповідаючи на виклики сьогодення;

держави – члени Організації Північноатлантичного договору і Парламентську асамблею НАТО підтримати обґрунтовану за нинішніх надзвичайних обставин потребу України у набутті членства в НАТО;

парламенти держав – членів НАТО:

ухвалити відповідні рішення/резолюції, підтвердивши свою провідну роль у підтримці приєднання України до Організації Північноатлантичного договору;

звернутися до урядів, з якими Україна розпочала відповідний переговорний процес, з пропозицією щодо ухвалення декларацій/заяв про підтримку євроатлантичних прагнень України;

продемонструвати лідерство у виконанні рішень Бухарестського саміту НАТО 2008 року щодо членства України;

сприяти ухваленню під час весняної сесії Парламентської асамблеї НАТО у місті Люксембурзі важливих рішень, спрямованих на наближення України до майбутнього членства в НАТО, схваливши відповідну декларацію про підтримку України;

закликати уряди своїх держав підтримати заявку України на членство в НАТО та розпочати планування процесу приєднання України до Організації Північноатлантичного договору;

напередодні Вільнюського саміту НАТО сприяти формуванню в державах – членах Організації Північноатлантичного договору спільного бачення модальностей і часових рамок вступу України до НАТО;

уповноважити уряди своїх держав на вжиття всіх заходів для скликання в рамках Вільнюського саміту НАТО засідання Комісії Україна – НАТО на рівні лідерів за участі Президента України Володимира Зеленського.

Я впевнений, що шлях України, її безпека та безпека всього європейського континенту полягає тільки у вступі України до НАТО.

Прошу підтримати цей проект постанови. Давайте всім парламентом вимагатимемо від наших партнерів конкретних дій у цьому напрямі.

Дякую.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Шановні колеги, добрий день! Перепрошую за запізнення.

Мережко Олександр Олександрович. Будь ласка, декілька слів від комітету.

Після цього обговорюємо і голосуємо.

МЕРЕЖКО О.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Як ви знаєте, в липні цього року відбудеться саміт НАТО у Вільнюсі. Це надзвичайно важлива подія. Ми знаємо, на сьогодні єдиною справжньою гарантією безпеки в сучасному світі є членство в НАТО. Тому ми прагнемо якомога скоріше стати членом цієї організації.

Сьогодні Комітет з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва на своєму засіданні розглянув цей проект постанови і підтримав його. Прошу і вас підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Олександровичу.

Шановні колеги, є пропозиція записатися на виступи: два – за, два – проти, щоб обговорити проект постанови.

Прошу представників фракцій і груп записуватися.

Слово надається народному депутату Чайківському Івану Адамовичу, депутатська група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

ЧАЙКІВСЬКИЙ І.А., секретар Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 165, Тернопільська область, самовисуванець). Прошу передати слово Ігорю Гузю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Гузь. Будь ласка.

ГУЗЬ І.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 19, Волинська область, самовисуванець). Депутатська група «Партія «За майбутнє». Шановні друзі, як на мене, цей зал як ніколи об'єднаний для того, щоб підтримати Україну, наших військових, весь український народ у прагненні вступу до Північноатлантичного союзу. Наші західні друзі мають розуміти, що разом ми як парламент, уряд, Президент, органи місцевого самоврядування, весь український народ не лише, безсумнівно, підтримуємо вступ України до НАТО, а й готуємося до цього. Сьогодні ми маємо найбоєздатнішу армію, можливо, серед усіх країн НАТО. І наш посил з цього залу, з вільного Києва, до всіх країн НАТО: ми хочемо бути повноправними, повновартісними членами Північноатлантичного союзу, ми будемо гідними партнерами, друзями, які будуть не просто членами цієї організації, а захистять НАТО, їх східні рубежі від потвор зі сходу. І це точно розуміють болгари, румуни, молдавани, чехи, словаки, народи країн Балтії та Польщі.

Тому однозначно Україна в НАТО!

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям Слава!

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Соломії Бобровській.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соломія Анатоліївна Бобровська. Будь ласка.

БОБРОВСЬКА С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Фракція «Голос». Якщо хтось не знає, повідомляю, у Вільнюсі на початку липня відбудеться саміт НАТО. Чому він для нас такий важливий і критичний? Тому що з часів Бухарестського саміту ми чуємо одну стандартну, класичну тезу про «політику відкритих дверей». Що це означає? Це означає, що за цими дверима було прийнято рішення фактично про дозвіл на повномасштабне вторгнення на територію України в обмін на те, що НАТО не розширять далі свої кордони. Але не так сталося, як гадалося.

Москалі пішли, і на сьогодні єдиною стороною, єдиною коаліцією країн, які можуть виступати гарантами для України в безпековому плані, може бути лише Північноатлантичний альянс.

Ми щиро вітаємо Фінляндію з історичним рішенням про вступ до натівської родини. Хочеться вірити, будемо вірити і йти до того, і Україна стане 32-им або 33-ім членом Північноатлантичного альянсу, і він матиме, окрім 1200 кілометрів кордону фінів з росіянами, наш захист для Європи плюс ще 3300 кілометрів кордону безпеки для нашої великої європейської родини. Для нас критично важливо почути на цьому саміті не лише умови для вступу, які Україна має виконати так само, як і виконує на євроінтеграційному треці, а й добитися зустрічі на найвищому рівні Комісії Україна – НАТО, на рівні глав держав. Тому до всіх тих, хто працює сьогодні з Угорщиною, з нашими друзями, які часто нам посміхаються в обличчя, але за спиною роблять свої речі, з французами, величезне прохання активно працювати в цьому напрямі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ірина Володимирівна Геращенко, фракція «Європейська солідарність».

Петро Олексійович Порошенко.

ПОРОШЕНКО П.О. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Подивіться, яку дистанцію Україна пройшла за останні дев'ять років. В кінці 2013 року членство України в НАТО підтримало 16 відсотків українців, зараз – понад 90 відсотків. Казав і кажу, що членство України в НАТО є єдиною можливою гарантією майбутнього тривалого миру в Україні і безпеки на континенті.

Після того, як українці продемонстрували таку підтримку, після того, як Верховна Рада підтримала моє звернення шляхом внесення відповідних змін до Конституції України, хочу звернутися до наших країн-партнерів – членів Євроатлантичного альянсу з двома закликами.

Перше. Не вірте Путіну! Ніякі гарантії росії не здатні захистити Європу. Європу зараз захищає лише Україна.

Друге. Не бійтеся Путіна! Ми нікому не можемо дати права вето на долю 40-мільйонного народу України, який прагне стати членом НАТО. Це стратегічне завдання, і ми маємо виправляти помилки 2008 року, коли всі старанно говорять про відкриті двері, тримаючи їх закритими для України, бо бояться налякати Путіна.

Вільнюс – це саме те місце і той час, коли двері мають бути відкриті. Вільнюський саміт має стати історичним, а рішення Вільнюського саміту має звучати так: ми, країни НАТО, запрошуємо Україну і український народ. Саме так має статися, і ми це підтримаємо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народному депутату Павленку Юрію Олексійовичу, депутатська група «Платформа за життя та мир».

Шановні колеги, після цього ми переходимо до голосування. Прошу народних депутатів зайняти свої місця.

ПАВЛЕНКО Ю.О., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Шановний український народе! Ми однозначно підтримуємо Звернення Верховної Ради України до держав – членів Організації Північноатлантичного договору, Парламентської асамблеї НАТО щодо членства України в Організації Північноатлантичного договору. Переко-наний, ці 411 днів боротьби українського народу проти збройної агресії російського ворога чітко визначили, хто є другом, хто ворогом, хто надійним парт-нером. Безсумнівно, в інтересах Української держави, українського народу, безпеки нашої держави є повне членство нашої держави в Північноатлантичному альянсі (НАТО).

Саме тому ми підтримуємо звернення і звертаємося до всіх лідерів держав – членів НАТО з проханням підтримати заявку України про вступ до НАТО, не чекаючи завершення війни, почати план підготовки вступу України до НАТО. Сьогодні не тільки НАТО потрібно Україні для безпеки, а й Україна потрібна НАТО для того, щоб захистити європейський континент, захистити світ від агресора, щоб після завершення війни, після перемоги України, сформувані нову систему колективної безпеки, де український досвід і український вплив мають бути визначальними.

Ми голосуємо за і закликаємо зал підтримати дане звернення щодо вступу України до НАТО.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ще Наливайченко 1 хвилина, і після цього голосуємо.

Будь ласка, Валентине Олександровичу.

НАЛИВАЙЧЕНКО В.О., секретар Комітету Верховної Ради України з питань інтеграції України до Європейського Союзу (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Дорогі наші захисники, сьогодні цей день в парламенті заради вас. Сьогодні в парламенті ми від усієї держави говоримо, що місце України у військово-політичному союзі – НАТО, який є безпекою і обороною.

Для фракції «Батьківщина» десятиліттями це питання було і є пріоритетним. За прем'єрства Юлії Тимошенко, у 2008 році, подали заявку про вступ до НАТО, збудували тут, під Києвом, антитерористичний натівський полігон,

у 2014 році була чітка програма вступу до НАТО, і ось настав 2023 рік, а воля наша не змінилася. Україна буде в НАТО! Час нам всім добитися цього, оскільки наші Збройні Сили на полі бою цього добиваються щодня.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Ще Чернів проситься виступити, фракція «Слуга народу».

Будь ласка, Єгоре, і після цього вже точно голосуємо.

ЧЕРНІВ Є.В. Колеги, дуже багато було сказано про те, що ми маємо бути в НАТО. Але ми маємо не лише говорити, а й робити. Давайте будемо відвертими, окрім політичного рішення, яке має прийняти вже 31 країна НАТО, щоб Україна стала членом, маємо зробити свою домашню роботу – реформа СБУ, реформа держтаємниці, реформа цивільного контролю над сферою оборони та безпеки – і зробити її якнайшвидше. Я підкреслюю і наголошую, що вимагати від НАТО членства, але нічого не робити тут, всередині країни, ми не можемо. Давайте пришвидшуватися в цих питаннях, і ми точно будемо в НАТО.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу приготуватися до голосування. Дуже важливий парламентський трек у цьому питанні, щоб саме між парламентами ми знайшли підтримку України щодо членства в НАТО.

Ми дуже дякуємо Литві, яка перша прийняла таке рішення. Це звернення Верховної Ради для керівництва Верховної Ради, фракцій, груп, кожного депутата буде підставою для спілкування з нашими колегами-парламентаріями. Маємо зробити все для того, щоб у Вільнюсі, історичному місці для України, ми знайшли свою євроінтеграційну перспективу, яку, нагадаю, саме у Вільнюсі багато років тому втратили.

Отже, шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про Звернення Верховної Ради України до держав – членів Організації Північноатлантичного договору (НАТО), Парламентської асамблеї НАТО щодо членства України в Організації Північноатлантичного договору» ([№ 9192](#)) в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні депутати, готові голосувати? Скажіть, будь ласка, в кого зараз можуть бути важливіші питання, ніж голосування за НАТО? Займіть свої місця. Прошу голосувати.

«За» – 352.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Будь ласка, Олександрє Сергійовичу, вам слово.

КОРНІЄНКО О.С. Шановні колеги, згідно з поданою заявою та відповідно до частини третьої статті 60 Регламенту Верховної Ради України повідомляю про вхідження народного депутата України Никорак Ірини Петрівни до складу депутатської фракції політичної партії «Європейська солідарність».

Вітаємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, переходимо до наступного питання.

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 85 Конституції України до повноважень Верховної Ради України належить звільнення Голови та інших членів Рахункової палати.

Згідно з вимогами частини четвертої статті 12 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» 129 народних депутатів України внесли колективну ініціативу та зареєстрували у Верховній Раді України відповідний проект Постанови «Про висловлення недовіри Пацкану В.В.» ([№ 8297](#)).

Згідно з частиною четвертою статті 20 Регламенту Верховної Ради України питання включається до порядку денного сесії позачергово без голосування.

Відповідно до статті 208² Регламенту Верховної Ради України Комітет з питань бюджету розглянув на своєму засіданні дане питання та рекомендував Верховній Раді України визначитися щодо нього шляхом голосування.

Шановні народні депутати, вноситься пропозиція про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

Шановні народні депутати, переходимо до розгляду питання.

На трибуну для доповіді запрошується, я так розумію, один із ініціаторів внесення пропозиції народний депутат України Сергій В'ячеславович Козир, який виступить і від комітету, і від авторів. Правильно я розумію? Будь ласка, до 4 хвилин.

КОЗИР С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань прав людини, деокупації та реінтеграції тимчасово окупованих територій України, національних меншин і міжнаціональних відносин (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Вашій увазі пропонується розгляд проекту Постанови «Про висловлення недовіри Пацкану Валерію Васильовичу» ([№ 8297](#)).

Завдяки плідній взаємодії з нашими міжнародними партнерами та в рамках європейської інтеграції України у 2015 році ухвалено Закон України «Про Рахункову палату». Наведу лише деякі із прикладів невиконання Валерієм Пацканом повноважень Голови Рахункової палати.

Усупереч нормам статей 3, 7, 21, 25, 27, 42 закону бездіяльність Валерія Пацкана призвела до вкрай негативних наслідків для очолюваної ним інституції. Уже понад три роки безпосередньо Валерієм Пацканом не забезпечені розгляд на засіданні Рахункової палати, затвердження та оприлюднення звіту про результати аудиту НАЗК. Це пряма персональна відповідальність Голови Рахункової палати.

Уже п'ять років поспіль Валерій Пацкан на тлі численних закордонних відряджень не забезпечував належної імплементації міжнародних стандартів аудиту. Незважаючи на численні гранти і проекти від міжнародних партнерів, Рахункова палата спромоглася за ці роки затвердити лише один посібник з проведення фінансового аудиту. Ця вкрай негативна тенденція перешкоджає європейській інтеграції України. На це звернули увагу представники ЄС у своїх офіційних документах і позиціях.

Найбільш кричущим наслідком бездіяльності Голови Рахункової палати і невиконання ним повноважень є відсутність внутрішнього аудиту протягом понад чотири роки. Звіт Рахункової палати за 2022 рік не містить оцінки ефективності її роботи. Рахункова палата необґрунтовано запланувала та отримала майже 160 мільйонів бюджетних асигнувань за період з 2018 по 2022 рік. Вказане відбулося через врахування граничної чисельності працівників органу набагато більшої ніж фактично працюючої. Наприклад, у 2022 році за штатною чисельністю 713 осіб фактично працювало 478 людей, різниця – 235 осіб. Неналежна організація робочого процесу, відсутність кадрового планування та ефективності управління бюджетними коштами призвела до мільйонних втрат державного бюджету.

Військові бюджети останніх двох років істотно залежать від допомоги та кредитів західних партнерів. Означена допомога вже зараз вимірюється сотнями мільярдів доларів, а післявоєнна відбудова потребуватиме ще більших ресурсів. США, ЄС та інші донори в праві очікувати від нас, що такі величезні кошти не будуть витрачені марно. Вказане вимагає подвоєння зусиль держави в контролі за витрачанням коштів та безкомпромісної боротьби з корупцією. Рахункова палата має перебувати в авангарді цих процесів, а не бути стороннім спостерігачем, але це неможливо за діючого керівництва.

Враховуючи зазначене та нашу з вами відповідальність перед українським народом, принципово закликаю вас, шановні народні депутати, підтримати проект постанови № 8297, висловити недовіру та звільнити з посади члена Рахункової палати, Голову Рахункової палати Пацкана Валерія Васильовича.

Дякую всім.

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, прошу записатися на виступи в обговоренні: два – за, два – проти. Після цього голосуємо (*Шум у залі*). Так він виступав і від комітету чи ні? Я перепрошую.

Степан Іванович Кубів, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово, прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко Олексій Олексійович.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). «Європейська солідарність». Шановні друзі, зараз ми розглядаємо питання не стосовно конкретної людини – Валерія Пацкана, навіть не про Рахункову палату. Ми розглядаємо набагато ширше питання. Чи дотримуємося ми законів і процедур чи ні? Те, що зараз відбувається, це є незаконно, бо немає такої процедури, яку ми зараз намагаємося провести. Законом «Про Рахункову палату» чітко визначається, що так це робити не можна. Якщо сьогодні ми це зробимо з Рахунковою палатою, тоді що будемо робити завтра і з ким? Це руйнування верховенства права в державі. Так не можна рухатися. Це перше.

Друге. Ми руйнуємо якісь останні привиди, зародки, я не знаю, якийсь маленький контроль у нашій державі. Подивіться, де у нас уряд? Уряд до нас не ходить, його членом питання ми не ставимо, все телебачення під контролем (привіт, національний марафон).

Далі. Ми бачимо призначення в правоохоронних органах. Усі під контролем тільки діючої влади. Тепер і Рахункову палату, яка має бути найвищим органом аудиту в державі, під контроль влади. А якщо людина не з влади, тоді, будь ласка, підписи «слуг народу» і геть. Призначимо нового, підконтрольного, щоб контролювати ще й Рахункову палату.

Що ще в цій державі не контролює «Слуга народу» і Андрій Єрмак? Скільки це триватиме? Та залиште хоч якісь механізми. Ви ж знищуєте механізми, які мають захистити країну від корупції, зловживань, усього іншого. Потім будуть колосальні проблеми. Зупиніться зараз, схаменіться!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мережко, я так розумію, передає слово Фролову.
Фролов, «Слуга народу». Будь ласка.

ФРОЛОВ П.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, повномасштабна війна, яку ворог приніс у наш дім, потребує надзусиль не лише ЗСУ на полі бою, а й злагодженої, ефективної роботи на всіх інших фронтах, у тому числі й на аудиторському. Результати керівництва Рахунковою палатою Валерієм Пацканом протягом останніх п'яти років вкрай негативні, а кримінальні справи, фігурантом яких виступає діючий Голова Рахункової палати, завдають непоправних втрат, впливають на репутацію всього органу.

Єврокомісія у звіті про виконання Україною євроінтеграційних зобов'язань відзначила повний провал євроінтеграції палатою, яка так і не стала вищим органом державного аудиту. Безпристрасні єврочиновники констатують низьку якість аудиторської роботи, проведення інспекцій, а не аудитів, мінімальний вплив рекомендацій палати, погану комунікацію роботи.

Єдиним євроінтеграційним критерієм, який було перевиконано вже за перший рік керівництва палатою паном Пацканом, став рівень оплати праці. Першими і практично єдиними нетехнічними змінами до Закону «Про Рахункову палату», пролобійованими паном Пацканом, були поправки про зняття верхньої межі оплати праці, що дозволило бюджетні кошти, передбачені для апарату Рахункової палати, спрямовувати на виписування собі премій, після чого недоукомплектування кадрів стало системним явищем. За усі ці п'ять років в палаті не було і немає жодного повноцінного керівника аудиторського департаменту. У 2022 році усі показники роботи палати погіршилися.

І насамкінець. Сьогодні на засіданні комітету пан Пацкан звинуватив мене у неправді. З'ясувалося, що за п'ять років він так і не зрозумів різниці між контрольним заходом і аудитом.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Крулько Іван Іванович.

Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Шановні колеги, я послухав думку комітету і вона мене вразила. Виявляється, що проведення такої роботи під час війни вдвічі меншою кількістю працівників органу, це погано. Виявляється, десятки мільярдів доларів, які нам приходять як допомога від Сполучених Штатів Америки, Європейського Союзу, Японії та багатьох інших країн, треба контролювати не через відповідні міністерства і відомства, і погано, що потім це контролюватиме незрозуміло як контрольний орган Верховної Ради. Ну, ми так заїдемо дуже далеко.

Ті звіти, які надавала Рахункова палата, незалежно від того, хто був Президентом, міністром фінансів, чия більшість була у Верховній Раді, були достойні, їх використовували практично всі народні депутати. Я вже не кажу про процедуру. Тобто ми не знімаємо людину з посади Голови Рахункової палати, а виводимо її як рядового члена Рахункової палати і вона втрачає свою посаду.

Колеги, зрозуміло, що Голова Рахункової палати і більшість її членів повинні бути від опозиції. Так це робив так званий автократичний Президент Кучма, за президенства якого голова бюджетного комітету був від опозиції. Ми, коли були в більшості, також пропонували, щоб саме голова бюджетного комітету, Голова Рахункової палати були від опозиції.

Ми не будемо голосувати за це рішення. Це є політична розправа. Кому соромно, краще вийдіть із залу, не беріть на себе цей гріх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестор Іванович Шуфрич. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього голосуємо. Прошу запросити народних депутатів до залу.

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановний головуєчий! Шановні колеги! Багато думок ми почули, думаю, треба якомога швидше визначатися.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, обговорення питання завершено. Переходимо до прийняття рішення. Прошу зайняти свої місця.

Відповідно до пункту 16 частини першої статті 85 Конституції України, частини четвертої статті 12 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Постанови «Про висловлення недовіри Пацкану Валерію Васильовичу» ([№ 8297](#)) в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Відповідно до положень статті 208² Регламенту Верховної Ради України, статті 20 Закону України «Про Рахункову палату» прошу Комітет Верховної Ради України з питань бюджету оголосити та забезпечити проведення конкурсу на зайняття вакантної посади члена Рахункової палати.

Дякую, колеги.

Далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» ([№ 7588](#)). Друге читання.

У нас була домовленість... Вельмишановні колеги, там є дві поправки, щодо яких ми з колегами визначилися, що підтримаємо їх. Це поправки 326 і 539 народних депутатів Чорноморова і Стернійчука, правильно? Підтримуємо ці поправки? Вони відхилені.

Шановні колеги, прошу зайняти місця. Давайте проголосуємо спочатку ці дві поправки.

Пане Чорноморов, ви просите поставити на голосування поправки 326 і 539, так?

ЧОРНОМОРОВ А.О., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (одномандатний виборчий округ № 131, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Так, прошу поставити обидві поправки на голосування для врахування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, поправка 326. Комітет її відхилив. Водночас автор просить поставити її на голосування для врахування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 272.

Рішення прийнято.

І поправка 539, яку комітет її також відхилив, але автор просить поставити її на голосування для врахування. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги. Ці дві поправки враховані.

Далі, у нас поправки від фракції «Батьківщина». Спочатку замість розгляду своїх поправок виступить Юлія Володимирівна Тимошенко – 5 хвилин, потім – поправки Пузійчука.

Дайте Юлії Володимирівні 5 хвилин. Тим часом прошу Андрія Пузійчука підійти на секундочку до президії.

Будь ласка, Юліє Володимирівно, ваших 5 хвилин.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні друзі, сьогодні я чула, як хтось з трибуни казав про Страсний тиждень. Одна із заповідей каже не красти. Я не можу зрозуміти, як в цей Страсний тиждень прорвався до порядку денного законопроект № 7588, в якому йдеться про 4 мільйони гектарів державної землі. Хочеться подивитися в очі тим авторам, які це «дерміцо» протягують у Верховній Раді. Знаєте, це вже переходить всі межі.

Коли приймали той славнозвісний закон про продаж сільськогосподарської землі, з цієї трибуни дехто із керівників держави казав, що державну землю ніхто не чіпає. «Вот они, ручки». Але, що вони насправді роблять за спиною українського народу, коли він помирає за незалежність України, за суверенітет? Вони забирають землю в усіх закладів науки та закладів вищої освіти, у тому числі академій, де проводилися всі дослідницькі роботи, навчалися наші аграрії. Насправді це ще формування й державного насінницького фонду. Ця земля виконувала дуже важливі функції щодо створення продовольчої безпеки нашої держави,

рухала науку у сфері аграрного виробництва. А вони зараз державні підприємства, де є сільськогосподарська земля, причому найкраща в Україні, бо для науки виділяли найкраще, перетворюють в акціонерні товариства. Ви знаєте, це вже перевірений спосіб рейдерства, коли державне підприємство законом перейменовують на акціонерне товариство і держава цим більше не управляє. Після цього вони замість постійного користування землею передають її цим акціонерним товариствам в оренду на 50 років, а потім дають праву уряду України роздавати це в будь-якому режимі серед тих, хто «жаждет» непоганої української землі, шляхом передачі управління цими акціонерними товариствами.

Скажіть, будь ласка, коли в цьому залі закінчиться це корупційне хамство? Коли ви припините під час війни красти у людей, держави останнє? Є совість тиснути на цю кнопку в тих, хто розповідав про Страсний тиждень?

Але це ще не все. Вони дають уряду право консолідовувати ці акціонерні товариства в одне велике. Це означає, що сімейному фермерству – «кранти» так само, як і аграрним університетам, аграрній науці.

Я хочу запитати: що ви робите? Невже ці 4 мільйони гектарів землі ви мусите вкрасти під час війни? Назвіть мені прізвище, кому розбазарять цю землю, хто керуватиме цими акціонерними товариствами.

Але це також ще не все. Цим акціонерним товариствам дають право передавати землю в суборенду без дозволу власника. Покажіть хоч одну країну, де є таке право. А власник – це держава. Тобто без дозволу держави на місцевому, державному рівнях передаватимуть у суборенду 4 мільйони гектарів.

Чесно кажучи, я не знаю, як, коли і чим закінчиться оця вся вакханалія, яка відбувається в цьому залі, зі знищення національних інтересів держави, розбазарювання національних багатств та знищення прав і свобод людей. В історії України були приклади, коли це закінчувалося не дуже добре для тих, хто ініціював і проводив такі речі.

Я прошу всіх у цьому залі, у кого є совість, проголосувати червоною кнопкою «проти», тому що це вже просто «беспредел кончений».

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, є лист, де, я так розумію, Андрій Пузійчук наполягає на розгляді своїх поправок. Там їх багато. Здається, поправка 92, так?

Отже, поправка 74. Комітет її відхилив.

Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія *Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»*). Дякую, шановний головуючий. Руслане Олексійовичу, з вашого дозволу, хвилину уваги щодо процедурного питання. Дивіться, крім 92 поправок, зазначених у листі, я ще проситиму поставити на підтвердження 136 поправок.

Руслане Олексійовичу, під час голосування я вам передам ще один лист щодо 136 поправок на підтвердження.

Тепер, шановні колеги, стосовно законопроекту. Юлія Володимирівна Тимошенко абсолютно правильно сказала, що в цьому законопроекті немає нічого про підвищення ефективності використання землі. Це фактично рейдерська схема, яку, можна припустити, було створено за керівництва попереднього очільника Фонду держмайна (він створив дуже багато аналогічних схем).

Цей законопроект був зареєстрований ще у вересні 2022 року. Давайте почнемо розгляд поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 74. Комітет її відхилив. Пузійчук просить поставити її на голосування для врахування. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 49.

Рішення не прийнято.

Поправка 81. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, давайте допоможемо нашому колезі, нинішньому Голові Фонду державного майна Рустему Умерову, і відхилимо цей законопроект, тому що він матиме негативні наслідки для держави і Фонду державного майна.

Про що цей законопроект? Він не про підвищення управління, а про те, як вивести з державної власності схемним шляхом, фактично приватизувати, 700 тисяч гектарів землі. Це землі Національної академії аграрних наук, університетів, коледжів, технікумів, ПТУ, це землі бенефіціарної служби. Колеги, ми не можемо підтримувати цей законопроект.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 81 авторства Пузійчука. Комітет її відхилив, але автор поправки наполягає на її врахуванні. Прошу голосувати.

«За» – 44.

Рішення не прийнято.

Поправка 97. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, до представника аграрного комітету в мене два запитання.

Перше. Ви можете пояснити нам як колегам, яку користь матиме держава від прийняття цього законопроекту?

І друге запитання. В який спосіб наповнюватиметься державний бюджет? От у назві законопроекту, яку ви придумали, ідеться про підвищення ефективності. Аргументуйте, будь ласка, хто матиме ефективність від цього. Тобто, яка ефективність і як наповнюватиметься державний бюджет.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 97 авторства Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 48.

Рішення не прийнято.

Поправка 105. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Руслане Олексійовичу, можливо парламент буде все-таки місцем дискусії, і наші колеги мають почути від представника аграрного комітету аргументи чи пояснення, що є дуже хорошого, позитивного в цьому законопроекті. От поясніть людям, що для держави тут є позитивного, особливо під час війни. Це перше.

І друге. Поясніть, як наповнюватиметься державний бюджет. Відповіді немає, тому що – ніяк. Цей законопроект точно не про державу, не про наповнення державного бюджету. Це схема, ми можемо припустити, зроблена попереднім керівництвом Фонду державного майна. Ми точно повинні підтримувати такі ініціативи?

Руслане Олексійовичу, дайте можливість представнику комітету виступити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Андрію, я із задоволенням надаю можливість виступити. Але, я так думаю, дуже складно виступати щодо поправки, яку комітетом враховано редакційно. Я, наприклад, суті вашої претензії не зрозумів. Що ви хочете? Але якщо комітет щось має відповісти, то, будь ласка, ні – голосуємо.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Ні, тоді я хотів би зазначити, що...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 105 авторства Пузійчука комітет врахував редакційно, але автор наполягає на повному врахуванні своєї поправки.

Ставлю пропозицію автора на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою, але редакційно.

Поправка 116. Будь ласка, пане Андрію.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Руслане Олексійовичу, ми зараз обговорюємо і мої поправки, і законопроект. Колеги повинні бути свідомими і мати можливість проаналізувати цей законопроект, розуміти ті ризики

небезпеки, які він несе, а саме вилучення землі без погодження з Міністерством освіти і науки, Національною академією аграрних наук, університетами. І найголовніше, в результаті прийняття цього законопроекту державний бюджет не отримає кошти. Законопроект зводиться до того, щоб надати можливість державним підприємствам здавати землю в оренду і отримувати кошти в бюджет державних підприємств, які спрямовуватимуться на погашення існуючої заборгованості. У цьому законопроекті немає держави.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відреагуйте коротко.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановний колего, це повністю неправда, оскільки, якщо ви знаєте, згідно з нашим законодавством 90 відсотків доходної частини державних підприємств все одно спрямовується до державного бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 116 авторства Пузійчука враховано частково. Водночас автор наполягає на її повному врахуванні.

Ставлю на голосування пропозицію автора поправки Пузійчука на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Поправка 127. Вона також врахована редакційно.

Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, ще раз послухайте дуже уважно, що зазначала наш лідер і яка мета цього законопроекту.

Мета цього законопроекту: схемним шляхом вивести з державної власності 700 тисяч гектарів землі. Як це відбуватиметься? Акти постійного користування перетворять на оренду, державні підприємства перетворять в акціонерні товариства або товариства з обмеженою відповідальністю, корпоративні права будуть продані. Тобто фактично це прихована, скажемо так, не дуже прозора схема приватизації – виведення з державної власності дуже великого масиву землі.

Прошу підтримати поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 127. Вона врахована редакційно. Народний депутат Пузійчук, який є автором цієї поправки, наполягає на її врахуванні повністю.

Ставлю пропозицію автора на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою частково.

Поправка 134. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Руслане Олексійовичу, я хочу донести до наших колег те, що автори цього законопроекту намагаються знищити. Вони намагаються знищити Національну академію аграрних наук України, в якій на сьогодні працює 15294 працівники. Академія фінансується з державного бюджету на одну третину – лише 500 мільйонів гривень, маючи бюджет у розмірі 1,8 мільярда гривень. Тобто решту вони мають можливість заробити за рахунок обробки тих земель, які ви в них намагаєтесь зараз забрати.

Сьогодні ми точно не можемо допустити, щоб була знищена академія, виведені землі, щоб люди під час війни залишилися без роботи і без заробітної плати.

Прошу підтримати мою поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 134 авторства Пузійчука комітет відхилив, але автор наполягає на її врахуванні.

Ставлю на голосування пропозицію автора поправки. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка 150 авторства Пузійчука. Її враховано редакційно.

Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, багато хто із вас має наукові ступені, у вас були наукові керівники, ви навчалися в аспірантурі, докторантурі. На сьогодні в Національній академії аграрних наук є 437 докторів наук, 1453 кандидати наук. Невже ви зараз дійсно хочете знищити наукове надбання країни? Це здобутки нашої науки. Якщо вас не влаштовує одна особа, давайте напрацюємо законопроект, щоб академія була підзвітна і підконтрольна Верховній Раді, щоб можна було приймати відповідні кадрові висновки. Але не треба знищувати науку.

Прошу підтримати мою поправку.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 150 авторства Пузійчука. Вона врахована редакційно, але автор наполягає на її повному врахуванні.

Ставлю пропозицію автора на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 36.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою редакційно.

Поправка 164. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, на сьогодні відповідно до завдань, затверджених Міністерством освіти і науки, фундаментальних прикладних та короткотермінових прикладних завдань, що виконуються в Національній академії аграрних наук, є 1169. Це наукові розробки, над якими працюють люди, про яких я згадував. Тому я хотів би почути якусь логіку і аргументацію представника аграрного комітету про те, чим викликана така необхідність. Ми зараз поговоримо, кому передають цю землю, чи дійсно нею ефективно керуватимуть.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Поправка 164. Вона врахована частково, але автор народний депутат Пузійчук вимагає її повного врахування.

Ставлю пропозицію автора на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Поправка 175. Андрій Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, наукові об'єкти, що мають статус національного надбання, можливо, ви про такі чули: банк штамів мікроорганізмів для ветеринарної медицини, банк генетичних ресурсів і рослин, колекція клітин культур для ветеринарної медицини і біотехнології, банк специфічних імунодіагностикумів, колекція тварин зоопарку Біосферного заповідника «Асканія-Нова». Це все наука. Ви зараз намагаєтеся знищити нашу науку, як фактично на початку 2000-х років знищували в Україні санепідемстанцію, і в 2020 році Україна виявилася без науки, без підготовки і без санепідемстанції. Тому сьогодні не можна нищити науку, давайте працювати...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 175 Пузійчука. Комітет її відхилив, але автор наполягає на врахуванні цієї поправки. Прошу голосувати.

«За» – 40.

Рішення не прийнято.

Поправка 178. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, ми, народні депутати дев'ятого скликання, попередніх восьми скликань, незважаючи на ті спокуси, які були, ніхто не підняв руку на українську науку, ніхто не знищував Національну академію аграрних наук. Ви робите це вперше в історії незалежної держави. Так, на превеликий жаль, фінансування науки не в пріоритеті, а за залишковим принципом. Тобто є фінансування української науки, але за рахунок цієї землі вони мають можливість дофінансовувати себе на дві третіх.

Руслане Олексійовичу, дайте можливість представнику комітету пояснити користь і ефективність цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Представник комітету, прошу дати аргументацію щодо поправки 178, яка звучить так: «Абзац шостий підпункту 6 пункту 1 розділу I виключити». Можете щось пояснити?

ЧОРНОМОРОВ А.О. Мій дорогий колего, ці поправки, як і всі інші, були редакційно підтримані, комітет пішов на поступки, намагався вам довіритися, що ви не будете шантажувати дану ситуацію в залі. Я особисто спостерігав за вами, що ви говорили, і можу сказати, ви як член бюджетного комітету не подали жодної поправки щодо стимуляції, підтримки науки.

У даній поправці йдеться про норми щодо процедури проведення земельних торгів з набуття права суборенди земельних ділянок, які перебувають в оренді господарських товариств, стовідсоткові акції яких належать державі Україна. Сто відсотків!

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 178 Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Поправка 183. Вона врахована редакційно.

Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Щиро дякую і вам, пане Чорноморов, що ви дуже уважно слідкуєте за моєю депутатською діяльністю, аналізуєте всі подані мною поправки, в тому числі й до бюджету. Але хочу зазначити, що ви трохи недоопрацювали під час підготовки проекту Держаного бюджету України, бо я подаю поправки, спрямовані на підтримку української науки, зокрема, аграрної, медичної, а також на освіту. Тому, якщо ви маєте бажання і можливість, прошу перевірити мої поправки і наступного разу озвучити колегам, що ви їх трохи невірно поінформували.

Щодо цього законопроекту. Ще раз наголошую, ви намагаєтеся зробити схему, за якою держава не отримуватиме кошти від орендної плати, їх отримуватимуть державні підприємства. Ну, це нонсенс.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 183. Вона врахована редакційно. Однак автор Пузійчук вимагає повного врахування цієї поправки.

Ставлю на голосування пропозицію автора поправки Пузійчука на голосування. Прошу голосувати.

«За» – 40.

Рішення не прийнято.

Поправка залишається врахованою редакційно.

Поправка 187 авторства Пузійчука. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, логіка цього законопроекту повинна бути абсолютно іншою. Його норми мають бути спрямовані на наповнення державного бюджету саме з червня 2023 року, а не колись, не в 2025 і не у 2029 роках. Що для цього потрібно зробити?

Руслане Олексійовичу, послухайте мене дуже уважно.

Давайте обговоримо пропозицію. Мають бути зміни, що державні підприємства аграрної сфери, які ведуть господарську діяльність, повинні сплачувати орендну плату, а не здавати землю в оренду. Мета їхньої діяльності – це ведення сільськогосподарської діяльності, комерційна діяльність. Вони повинні платити гроші державі, а не отримувати гроші за державну землю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 187 авторства Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 43.

Рішення не прийнято.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу.

Веде засідання Перший заступник Голови Верховної Ради України **КОРНІЄНКО О.С.**

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправка 192. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. У залі присутній голова податкового комітету пан Гетманцев. Давайте запитаємо фахового фінансиста, чи отримає кошти державний бюджет у разі прийняття цього законопроекту чи ні?

Колеги, послухайте абсурдність цього законопроекту. Державні підприємства отримуватимуть гроші за здачу державної землі в оренду, а не за те, що ведуть господарську діяльність.

Пане Даниле, поясніть їм, що державний бюджет не отримає грошей. Треба виписати норми законопроекту так, щоб всі підприємства платили за оренду державної землі, навіть, якщо вони мають акт постійного користування.

Олександр Сергійовичу, дайте можливість голові податкового комітету фахово це пояснити. Держава не отримає грошей у разі прийняття цього законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Андрію Вікторовичу, якщо голова Комітету з питань фінансів, податкової та митної політики Данило Олександрович Гетманцев, двічі вами згаданий, вважатиме за потрібне зараз взяти слово для репліки, він візьме.

Даниле Олександровичу, я вибачаюся, що вас відволікаємо, ви будете брати слово для репліки? Вас Пузійчук щиро згадував двічі.

Гетманцев, репліка. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановні колеги, чудовий законопроект. Пропоную підтримати і не витратити час незрозуміло на які поправки.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Пане Артеме, є позиція комітету.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Позиція комітету залишається незмінною. Кінцева відповідь, про що я хотів сказати, яка не відрізняється й щодо інших поправок, на яких наполягає наш колега, – 100 відсотків акцій все одно належать державі, тому всі доходи спрямовуватимуться до державного бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 192 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука для врахування. Вона комітетом відхилена. Прошу голосувати.

«За» – 37.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 196. Андрію Вікторовичу, це також ваша поправка, яку комітет відхилив.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дуже приємно чути, що в нас є конструктив, є прогрес.

Шановні колеги, представник аграрного комітету підтвердив мої слова про те, що гроші отримують не державний бюджет, а державні або акціонерні підприємства. Тому ще раз, цей законопроект не про державу і не про державний бюджет, який сьогодні дуже потребує коштів.

Тепер давайте аналізувати, в який спосіб ці кошти надходять до державного бюджету від державних або акціонерних підприємств. Та в ніякий, тому що ці підприємства мають дуже велику кредиторську заборгованість. Є рішення судів, і фактично гроші від здачі в оренду підуть на погашення заборгованості.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Позиція комітету дуже проста. Шановний мій дорогий колего! Ви як і інші народні депутати, присутні в цьому залі, знаєте, що землі, які знаходяться під актами постійного користування у всіх «депешках», у тому числі Національної академії аграрних наук та в інших структурах, потребують виключно прозорого методу їхньої оренди для здобуття прибутку нашої держави, оскільки держава зараз потребує наповнення бюджету, щоб утримувати нашу армію, наших хлопців, які на передовій захищають українську землю, саме цю землю, про яку ви говорите, а ви зараз дисбалансуєте цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 196. Комітет її відхилив, але автори поправки наполягають на її врахуванні. Прошу голосувати.

«За» – 36.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Поправка 207 авторства Тимошенко, Пузійчука.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, Олександр Сергійовичу. Колеги, я звертаюся насамперед до представника аграрного комітету і до вас, тому що дуже хотілося б фахової дискусії в парламенті.

Пане Чорноморов, от ви чуєте, що кажете – метою діяльності аграрних підприємств є задача державної землі в оренду. Державі точно потрібні такі державні підприємства? Ви хочете сказати, держава сама не може здавати землю в оренду і отримувати кошти в державний бюджет, вже починаючи з червня 2023 року? Для чого ви створюєте схему наповнення грошима незрозумілих підприємств? Якщо підприємство аграрне, воно повинно працювати в однакових ринкових умовах, платити оренду державі незалежно від його форми власності.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Андрію Вікторовичу.

Переходимо до голосування чи комітет прокоментує? До голосування.

Ставлю на голосування поправку 207 авторства народних депутатів Пузійчука, Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 41.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 215. Вона також відхилена.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Фракція «Батьківщина». Пане Артеме, ви зазначали про бюджет, про підтримку науки і таке інше. Я маю до вас одне запитання. У державному бюджеті передбачено 500 мільйонів гривень на фінансування науки і 1,3 мільярда гривень за рахунок діяльності державних аграрних підприємств, які знаходяться у сфері управління Національної академії аграрних наук. Скажіть, будь ласка, у разі забрання цих земель, як дофінансовуватиметься наука, як науковці отримуватимуть заробітну плату? Можете пояснити, що ви пропонуєте? Як в цьому році оплачуватиметься електроенергія, тепло, виплачуватиметься зарплата, сплачуватимуться податки? Поясніть, як фінансуватиметься наука.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановний, дорогий мій колего, хотів би зазначити, що наука так і фінансуватиметься з державного бюджету. Це стосується лише тих державних підприємств, які знаходяться у сфері управління Національної академії аграрних наук України. Ті державні підприємства, які не перейдуть до наукових установ, відповідно до норм цього законопроекту відійдуть на праві суборенди, яку ми з вами обговорюємо. Як ми проголосували за бюджет щодо фінансування Національної академії аграрних наук і науки в цілому, так і буде в 2023 році. Це нічого не міняє.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 215 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука для врахування. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Поправка 219 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука. Комітет її відхилив.

Андрій Вікторович Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Пане Артеме, прикро, що ви даєте колегам не дуже достовірну інформацію. Наша наука, а саме Національна академія аграрних наук України, фінансується з державного бюджету та коштами спеціального фонду, який наповнюється за рахунок діяльності аграрних підприємств, які знаходяться у сфері управління Національної академії аграрних наук України. Може бути так, що наука в цьому році буде недофінансована.

Тому моє питання дуже просте. Ви що, як суб'єкт законодавчої ініціативи зареєструєте зміни до бюджету і як монобільшість проведете зміни, щоб забезпечите фінансування науки? Чи як буде профінансована наука?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Артеме Олеговичу, будь ласка, позиція комітету.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановний колего, я в останнє входжу з вами в дискусію. Хочу сказати, що поправка 219 взагалі ніякого відношення до вашого запитання не має. Ви просто шантажуєте парламент.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 219. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 32.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправку 232 народних депутатів Пузійчука, Тимошенко комітет відхилив. Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, Олександр Сергійовичу. Пане Артеме, є поняття парламентаризму, є місце парламентської дискусії, і кожен депутат, обраний українським народом, представляє український народ у парламенті. Тому ваші заяви є трохи некоректними. Я маю право доносити свою позицію, аргументувати норми цього законопроекту шляхом виступів, а вас прошу вести фахову дискусію.

От я ставлю просте запитання, і колеги також хочуть зрозуміти: чому ви як представник аграрного комітету проти норми, щоб безпосередньо держава, а не державні підприємства, здавала землю в оренду і отримувала за це орендну плату. Дайте, будь ласка, відповідь.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артеме Олеговичу, будь ласка, позиція комітету.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановний колего, я також як представник народу України, який втомився від того, що ви завжди повторюєте одне й те саме з однієї й тієї самої тематики, вкотре ще раз відповідаю на ваше запитання. Держава і є стовідсотковим власником, про що ви й кажете. Це означає, що і держава отримує цю дохідну частину.

Щиро вам вдячний.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо.

Ставлю на голосування поправку 232 народних депутатів Пузійчука, Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 29.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 239 народних депутатів Пузійчука та Тимошенко.

Прошу, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Артеме Олеговичу, скажіть, ви маєте відповідь від Фонду державного майна, скільки на сьогодні державні підприємства, які знаходяться у його підпорядкуванні, мають землі? Це перше запитання. Ви ж кажете, що держава отримає. То скільки сьогодні землі в управлінні Фонду державного майна?

І друге запитання. Розкажіть, що отримала держава в 2020, 2021, можливо, 2022 роках від діяльності цих підприємств. Розкажіть. Ви ж кажете дуже красиві тези: державні підприємства – це є держава. Що отримав державний бюджет? Є прибуток? Розкажіть нам. А я вам розкажу про результати діяльності державних підприємств, які знаходяться під управлінням Фонду державного майна.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ставлю на голосування поправку 239 народних депутатів Пузійчука, Тимошенко. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 30.

Рішення не прийнято.

Поправка 242 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука. Комітет її відхилив.

Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, пане доповідачу, от про що цей законопроект? Забрати землю в Національній академії аграрних наук, закладів вищої освіти, в освіти загалом і передати її в управління Фонду державного майна. На сьогодні під управлінням Фонду державного майна є державні підприємства. Скажіть, який вони мають банк землі і яка ефективність управління цією землею Фондом державного майна та цими підприємствами? Що отримала держава? Будь ласка, поясніть. Чому ви мовчите? Не хочете розповідати про збитки?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме Олеговичу.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановний колего, щодо збитків. Думаю, про це вам доведеться говорити, оскільки ви є членом тимчасової слідчої комісії стосовно використання земель Національної академії аграрних наук, а ми вже як парламентарії за звіт ТСК або проголосуємо «за», або вирішимо, що він недосконалий. Це перше.

Друге. Хотів би сказати, що 90 відсотків земель, які знаходяться під актами постійного користування, використовуються в тіншову. Якщо власники цих земель, які підходять під норми даного законопроекту, здобудуть право як наукові установи і подадуть це до Кабінету Міністрів, то Кабінет Міністрів може вирішити, що це наукові установи і норми законопроекту їх не стосуватимуться.

Дуже дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 242. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 27.

Рішення не прийнято.

Артеме Олеговичу, поправок до цього законопроекту достатньо. Ви як член комітету могли б сказати мені більш фахово, скільки їх всього.

Поправка 246. Вона так само відхилена.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Я дуже вдячний доповідачу, що він каже, що підприємства, які знаходяться у підпорядкуванні Фонду державного майна, неефективні. Представник комітету у мікрофон для стенограми, відеозапису зазначає, що землі на цих підприємствах обробляються у тіньовий спосіб.

У мене запитання: що змінить прийняття цього законопроекту? Що змінилося в цьому році? Нічого, а ви категорично проти! Пане доповідачу, в двадцятий раз я вам ставлю одне просте запитання: чому ви любієте цей законопроект, чому ви проти того, щоб землі в оренду здавали не ці підприємства, а держава? Поясніть логіку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Артеме Олеговичу, будете відповідати?

ЧОРНОМОРОВ А.О. Я в тридцятий раз відповідаю своєму колезі, що суть цієї поправки не в тому, про що він каже. У поправках 245 або 246, низці інших поправок, які були подані (вони всі однакові), пропонується виключити із законопроекту норми щодо процедури проведення земельних торгів з набуття права суборенди земельних ділянок, які перебувають в оренді господарських товариств, 100 відсотків акцій яких належать державі. Якщо мій колега хоче виключити це, це означає, що він наполягає на тому, щоб більшість земель не Фонду державного майна, а саме Національної академії аграрних наук, які використовуються в тіньюву, так і використовувалися в тіньюву, а не перейшли державі без аукціону як стовідсотковому акціонеру.

Щиро вам дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 246 народних депутатів Тимошенко і Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 26.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 252 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука. Комітет її відхилив.

Прошу, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Ви знаєте, в нас така дуже однобока дискусія. Я пропоную відхилити цей законопроект. Він приймається в інтересах не держави, а сьогоднішніх керівників певних державних підприємств, які здаватимуть цю землю в суборенду. Держава повинна здавати в оренду землю, а не державні підприємства. Якщо ви, шановний доповідачу, візьмете статуту державних підприємств, то побачите, що в них немає мети здавати державну землю в оренду. Їх мета – господарська діяльність. Вони або повинні нею займатися, або перестати існувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме Олеговичу.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановний Олександр Сергійовичу, я щиро вам вдячний за надання мені слова для репліки. Парламенту і народу України я хотів би сказати, що кожна поправка, яку мій колега просить поставити для врахування, стосується одного й того самого – колега проти того, щоб був виключно прозорий метод оренди землі сільськогосподарського призначення, щоб все залишалося в тіні, щоб, як і зараз, усе відбувалося під покровом ночі, кошти йшли не в державний бюджет, а виключно в кишені якимось, вибачте, людям, які зараз «сидять» на цих державних підприємствах. А я зазначаю, що після прийняття цього законопроекту стовідсотковим акціонером все-таки буде держава.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякуємо, Артеме Олеговичу.

Колеги, ставлю на голосування поправку 252 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 29.

Рішення не прийнято.

Поправка 258 народних депутатів Тимошенко та Пузійчука.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Дуже прикро, що представники аграрного комітету не чують, про що йдеться, і підмінюють поняття. Держава як власник землі повинна сама здавати в оренду і щомісяця отримувати кошти в державний бюджет у вигляді орендної плати. Те, що ви розповідаєте за суборенду...

Артеме Олеговичу, ви як представник аграрного комітету знаєте, що суборенда не може бути більшою ніж орендна плата. Коли ви розповідаєте, що метою діяльності державних підприємств буде здача в суборенду, у мене виникає просте запитання: а яка ціль їхньої діяльності, якщо вони будуть...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Переходимо до голосування.

Ставлю на голосування поправку 258 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 34.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Поправка 260 народних депутатів Тимошенко, Пузійчука. Комітет її відхилив.

Будь ласка, Андрію Вікторовичу.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Шановні колеги, в грудні 2020 року Рахунковою палатою був оприлюднений звіт про результати аудиту ефективності здійснення Фондом державного майна України повноважень з управління майном державних підприємств, установ та організацій, що мають фінансові наслідки для державного бюджету. За результатами цього звіту та перевірки на державних підприємствах, в установах та організаціях, які знаходяться у підпорядкуванні Фонду державного майна, було виявлено порушень, вдумайтеся в цифру, на 90 мільярдів гривень! Ви точно говорите про те, що Фонд державного майна є ефективним розпорядником державного майна?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме Олеговичу.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановний колего, користуючись можливістю, я хотів би звернутися до народу України і всіх тих, хто наразі дивиться нас, і зазначити, що ви все-таки за те, щоб всі землі сільськогосподарського призначення, які знаходяться під актами постійного користування в державних підприємствах, так і продовжували використовуватися в тінюву і держава не отримувала кошти до бюджету. А я від імені всього аграрного комітету хочу сказати, що ми як стояли за прозорі відносини держави і бізнесу, так і стоїмо, хочемо, щоб зараз, коли йде повномасштабна війна, всі кошти йшли в державний бюджет, щоб наша країна була цілісна і, найголовніше, самозабезпечена своїми коштами за рахунок своїх земель. Я вам щиро вдячний, що ви на одній і тій самій поправці говорите про різні речі, але суть від цього не змінюється.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 260 народних депутатів Тимошенко та Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 42.

Рішення не прийнято.

Поправку не враховано.

Будь ласка, Руслане Олексійовичу.

Веде засідання Голова Верховної Ради України

СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Сергійовичу.

Поправка 264 авторства Пузійчука.

Будь ласка, пане Андрію.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, чи може хтось пояснити представнику аграрного комітету, що державний бюджет і державні підприємства – це різне. Так, це державні підприємства, засновані за формою державної власності. Але це різні речі. Я пропоную, щоб державні підприємства сплачували орендну плату за державну землю, а не здавали державну землю в оренду.

Шановний представнику аграрного комітету, теоретично, гіпотетично, можливо, колись держава отримає дивіденди від цих державних підприємств. Але це буде не в 2023 і не факт, що в 2024 роках. А я пропоную в прозорий спосіб здавати землю в оренду.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 264 авторства Пузійчука. Комітет її відхилив. Прошу голосувати.

«За» – 39.

Рішення не прийнято.

Поправка 266. Пузійчук. Будь ласка.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, шановний головуючий. Руслане Олексійовичу, я розумію, що в нас повна відсутність дискусії, представником аграрного комітету йде маніпуляція. Тому я прошу зараз поставити на підтвердження поправку 201, в якій йдеться про те, що на сьогодні...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Андрію, секундочку. Ми домовилися, що спочатку розглядаємо поправки для врахування, а потім – для підтвердження, бо є дуже багато людей, які на цьому наполягають. Вони мені подали листи. Тому зараз ми розглядаємо ваші поправки, і відповідно до вашого листа зараз це поправка 266.

ПУЗІЙЧУК А.В. Дякую, Руслане Олексійовичу. Я більше не наполягаю на поправках для врахування. Прошу поставити поправку для підтвердження відповідно до листа, який я вам надав. У вас є цей лист. Прошу поставити на голосування поправку 201 для її підтвердження.

Колеги, коли представник аграрного комітету розповідає, що відповідно до норм цього законопроекту створюватимуться прозорі умови, це абсолютно не відповідає дійсності. Поясню суть цієї поправки. Органи місцевого самоврядування повинні проводити аукціони, конкурси і передавати в оренду лише 20 гектарів землі, а державні підприємства матимуть право проводити конкурси і передавати в оренду 200 гектарів. Тому я прошу поставити на підтвердження цю поправку. Норма повинна бути однаковою для всіх.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію. Але давайте, якщо можна, спочатку проголосуємо поправку 266. Далі я хотів би запитати у вас: ви більше не будете наполягати на врахуванні своїх поправок? Я правильно розумію, пане Андрію?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Пузійчука. Я хочу з ним переговорити.

ПУЗІЙЧУК А.В. Руслане Олексійовичу, я сказав «так».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді скажіть, будь ласка, скільки поправок ви просите поставити на підтвердження?

ПУЗІЙЧУК А.В. Руслане Олексійовичу, давайте зараз проголосуємо поправку 201, а далі я визначатимуся. У вас є лист щодо всіх поправок.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, в мене крім вашого листа, є дуже багато інших, тому ми не можемо сьогодні зробити лише ваш бенефіс. Я пропоную розглянути всі ваші поправки, а тоді поправки інших колег, на голосуванні яких вони також наполягають.

Отже, спочатку проголосуємо поправку 266, потім я запитаю в колег, чи вони не проти, бо, може, хтось наполягає на голосуванні своїх поправок, і тоді перейдемо до голосування поправки 201. Добре?

ПУЗІЙЧУК А.В. Ні. Руслане Олексійовичу, я відмовився від розгляду моїх поправок і наполягаю на підтвердженні поправки 201. Прошу поставити на підтвердження поправку 201, щодо якої я виступав.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, Пане Андрію, я почув вас. Але спочатку я поставлю на голосування поправку 266, потім колега з комітету прокоментує поправку 201, і будемо визначатися щодо неї.

Ставлю на голосування поправку 266. Комітет її відхилив. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 45.

Рішення не прийнято.

Тепер поправка 201 авторства Кучера. Ви щодо неї вже виступили.

Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 201 народного депутата Кучера. Обґрунтуйте її.

ЧОРНОМОРОВ А.О. У цій поправці пропонується збільшити в 10 разів розмір земельної ділянки, яка передається на земельних торгах в оренду постійним користувачам. Хотів би зазначити, що коли ми приймали законопроект про ринок землі, тоді була поправка, що може бути ділянка – не більше 20 гектарів. Зараз ми її збільшуємо в 10 разів. Комітет цю поправку підтримав, але мій колега наполягає на її підтвердженні.

Тому, шановні друзі, вирішуйте самі, чи ми збільшуємо розмір земельної ділянки в 10 разів – з 20 до 200 чи – ні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Пане Андрію, ви почули відповідь.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 201 народного депутата Кучера для підтвердження. Комітет її врахував. Водночас народний депутат Пузійчук наполягає на її підтвердженні. Позицію комітету ви почули. Прошу голосувати.

«За» – 170.

Рішення не прийнято.

Поправку відхилено.

Усе, пане Андрію, ми завершили розгляд ваших поправок. Дякую (*Шум у залі*).

Я розумію, ми сьогодні слухали вас, але в нас є й інші колеги народні депутати, які наполягають на підтвердженні поправок.

Шановні колеги народні депутати, хто ще наполягає?

Олексій Мовчан. Будь ласка, скажіть одразу номер поправки.

МОВЧАН О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 150, Полтавська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги! Поправка 591 Артема Чорноморова. Я прошу поставити її на підтвердження. Вона стосується контрольної функції аграрного комітету за приватизацією, а це є функцією Комітету з питань економічного розвитку, яка передбачена статтею 9 Закону «Про приватизацію державного і комунального майна». Я вважаю, це не дуже чесно по відношенню до колег забирати контрольну функцію за приватизацією. Прошу не підтримувати цю поправку, відхилити її.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме, позиція комітету.

ЧОРНОМОРОВ А.О. Шановні друзі! Шановні колеги і члени парламенту! Я хотів би чітко пояснити мою поправку. Особисто я вважаю, що монополія на контроль, а саме парламентський, не може бути виключно в Комітеті з питань економічного розвитку.

У моїй поправці йдеться про те, що, якщо земельна ділянка, яка є в користуванні державного підприємства, знаходиться на мажоритарному окрузі народного депутата і він є членом комісії з правом дорадчого голосу, ми в 2020 році проголосували за надання такої функції, про що в поправках каже мій колега. Тобто нормою цієї поправки я хочу змінити монополію на те, щоб брати участь у парламентському контролі виключно в певних приватизаційних діях.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 591 авторства Чорноморова. Комітет її врахував, водночас народний депутат Мовчан просить поставити таке рішення комітету на підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 591 для підтвердження. Прошу голосувати.

«За» – 146.

Рішення не прийнято.

Разумков Дмитро Олександрович. Будь ласка, номер поправки.

Шановні колеги, я так думаю, скоро будемо голосувати.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, ситуація аналогічна тій, про що щойно казав пан Мовчан.

Поправка 555 Чорноморова і поправка 556 Богданця. У цих поправках пропонується передати повноваження комітету, які не визначені ні Верховною Радою, ні Конституцією України, ні Регламентом Верховної Ради України.

Тобто поправки аналогічні тій, яку щойно було відхилено залом. Пропоную по черзі поставити їх на підтвердження і не підтримувати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Артеме, позиція комітету щодо поправок 555, 556.

Правильно, Дмитре Олександровичу?

ЧОРНОМОРОВ А.О. Дані поправки були прийняті комітетом з урахуванням того, що кожен мажоритарний депутат, який має відношення до округу, має почути саме виборців цього округу. Державні підприємства, а це не лише ДП, це села, які знаходяться в орбіті відносин з цим ДП – люди працюють на цих державних підприємствах. Члени аграрного комітету і я вважаємо, що треба почути думку людей, чи вони за передачу землі в оренду і перехід державного підприємства з наукової установи або навпаки.

Ці поправки в цьому законопроекті дуже доречні. Прошу вас підтримати їх. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, я почергово ставитиму ці поправки на голосування.

Ставлю на голосування поправку 555 авторства Чорноморова. Вона врахована комітетом. Водночас народний депутат Разумков просить поставити таке рішення комітету на підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 181.

Рішення не прийнято.

Поправка 556 авторства народного депутата Богданця. Аналогічну аргументацію ви почули. Комітет врахував поправку. Разумков просить поставити рішення комітету на підтвердження.

Ставлю на голосування поправку 556 для підтвердження. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 189.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до прийняття рішення щодо цього законопроекту.

Шановні колеги, готові голосувати?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» ([№ 7588](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 210.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про направлення проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо підвищення ефективності використання земель фізичними особами та суб'єктами державного сектору економіки» ([№ 7588](#)) на повторне друге читання. Прошу голосувати.

«За» – 235.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

Законопроект відправлений на повторне друге читання.

Шановні колеги, наступний проект Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану» ([№ 8312](#)).

Шановні колеги, хто буде? (*Шум у залі*). Добре, я зрозумів. Тоді Власенко Сергій Володимирович. Будь ласка, номер поправки і голосуємо.

ВЛАСЕНКО С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дякую, пане Голово. Поправка 12. Колеги, насправді цей законопроект про явку з повинною. Тобто, забравши пакети акцій і корпоративні права, як військове майно, ви сьогодні робите спробу заднім числом це легалізувати.

Але я хотів би сказати про інше. Забирання такого майна в державу повинно приносити державі користь. Що відбувається сьогодні, наприклад, в «Укрнафті»?

Перше, що зробив новий менеджмент компанії, призначений державою, – визначив собі заробітну плату у розмірі, увага, 3 мільйони гривень в місяць. Друге, що зробив менеджмент «Укрнафти», – відмовився давати газ і бензин Збройним Силам і населенню за собівартістю. Сказали, що вони все продаватимуть за комерційною ціною, передаватимуть в так званий ринок.

Тому мова йде про те, що якщо вже...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка 12 авторства Власенка. Комітет її відхилив. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 139.

Рішення не прийнято.

Сергію Володимировичу, у вас все, так?

Цимбалюк Михайло Михайлович. Будь ласка, номер поправки.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Фракція «Батьківщина». Шановні колеги, насправді...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Михайловичу, номер поправки.

ЦИМБАЛЮК М.М. Поправки 15 і 54.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

ЦИМБАЛЮК М.М. Шановні колеги, насправді потрібно удосконалювати управління майном, яке вилучається під час воєнного стану на користь Міністерства оборони, держави в цілому. Підхід, запропонований цим законопроектом, викликає певний подив, має ознаки неоднозначності. Наприклад, ми не можемо зрозуміти, як після проведення механізму щодо вилучення попередніх власників Кременчуцького автомобільного заводу (КрАЗ) підприємство майже зупинило своє виробництво. Слід якісніше готуватися до проведення таких заходів, адже ці підприємства майже половину...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 15 народного депутата Цимбалюка. Комітет її відхилив. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 126.

Рішення не прийнято.

Михайле Михайловичу, можемо одразу наступну поправку голосувати чи дати 1 хвилину на виступ?

Будь ласка, Михайле Михайловичу, 1 хвилина.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Продовження теми. Поправка 54. Ідеться про оцінку майна, що підлягає примусовому відчуженню згідно з нормами цього проекту закону. Необхідний аналіз значного обсягу даних, доступ до документів, які не були надані суб'єкту оціночної діяльності, оцінка такого майна проводиться не пізніше ніж у 30-денний строк з дня складання акта. У такому випадку вартість майна визначається суб'єктом оціночної діяльності саме на дату складання такого акта.

Шановні колеги, коли йдеться про корпоративні права, не слід поспішати, щоб це не виглядало як націоналізація майна. Законопроект потрібний, але в такому вигляді, як запропонований, він викликає сумнів.

Прошу підтримати поправку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 54 Цимбалюка Михайла Михайловича. Вона відхилена комітетом. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 105.

Рішення не прийнято.

Шановні колеги, зараз ще Разумков виступить 2 хвилини замість розгляду семи поправок. Правильно? Потім голосуємо одну із них.

Будь ласка, Дмитре Олександровичу.

РАЗУМКОВ Д.О. Дякую, Руслане Олексійовичу. Шановні колеги, уряд свого часу прийняв рішення про скасування додаткової винагороди у розмірі 30 тисяч гривень нашим захисникам. По-перше, це суперечить статті 22 Конституції України, якою забороняється звужувати права і свободи людини, тим паче права і свободи наших захисників. Тому, якщо хочемо додатково стимулювати тих, хто воює у самому пеклі, на нулі, давайте шукати ресурси, а не робити це за рахунок інших наших оборонців. По-друге, коли починалася повномасштабна агресія, багато хто із колег, у тому числі і з монобільшості, до їхньої честі треба сказати, ставили запитання уряду, що має вистачити того, що ми обіцяємо військовим, до кінця війни. І відповідь була однозначна: так, вистачить.

Тому нам треба відповідати за свої слова і дії. Якщо цього не може зробити уряд, це повинна зробити Верховна Рада України.

Норма поправки повертає додаткову винагороду в розмірі 30 тисяч гривень нашим оборонцям за рахунок обмеження максимальних заробітних плат для чиновників. Бо це несправедливо, коли хтось отримує по декілька сотень тисяч або мільйонів гривень, коли у солдатів, які нас захищають, забирають те, на що вони дійсно заслуговують точно більше ніж хтось інший у цій державі. І не треба говорити, що військові підтримують це рішення. У нашому житті я не зустрічав жодної людини, яка раділа б тому, щоб у родини забрали додаткові кошти, за які вона сьогодні живе, поки батько або мати захищають нашу державу на фронті.

Зараз, голосуючи, кожен визначиться, чи підтримує він наших захисників чи високі зарплати чиновників.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дмитре Олександровичу, було б непогано, якби ви сказали номер поправки.

РАЗУМКОВ Д.О. Поправка 48.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Будь ласка, позиція комітету.

ЗАВІТНЕВИЧ О.М., голова Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, дану поправку ми відхилили, оскільки її норма дослівно повторюється в іншому законопроекті, яким вносяться зміни до Закону «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». Також це визначено і Законом «Про оборону України».

Тому всіх бажаючих, а також вас, Дмитре Олександровичу, запрошую до співпраці в робочій групі, яка працює і постійно зустрічається з військовими, представниками Мінфіну, щоб врегулювати це питання.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 48 авторства Разумкова. Вона комітетом відхилена. Автор наполягає на її врахуванні. Прошу голосувати.

«За» – 254.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, переходимо до прийняття законопроекту в цілому.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо удосконалення правового регулювання питань, пов'язаних із здійсненням заходів правового режиму воєнного стану» ([№ 8312](#)) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 277.

Рішення прийнято.

Закон прийнятий у цілому.

Ідемо далі, шановні колеги. Перепрошую, у мене лист від фракції «Батьківщина» і групи «Довіра» з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Правильно, Юліє Володимирівно?

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Насамперед я дякую всім, хто не проголосував за прийняття урядового проекту закону [№ 7588](#) про землю. Думаю, що саме ці справжні народні депутати зберегли 4 мільйони гектарів землі для національних потреб, аграрних потреб країни, зокрема і для науки.

Стосовно законопроекту [№ 8312](#). Дорогі друзі, я хочу, щоб ми розбиралися в тому, за що голосуємо. Законопроект № 8312, який ви щойно прийняли, проголосували «за». Зауважу, що фракція «Батьківщина» проголосувала за повернення військовикам 30 тисяч гривень, але за цей законопроект ми проголосувати не можемо. Я вам поясню чому. Річ у тому, що є частина три статті 8 Закону України «Про передачу, примусове відчуження або вилучення майна в умовах правового режиму воєнного чи надзвичайного стану».

Про що йдеться? Є закон, яким дозволяється під час воєнного стану, під час війни конфіскувати ту приватну власність або будь-яку іншу власність, яка потрібна Міністерству оборони України для захисту країни. Що зробили? Під прикриттям цього закону конфіскували акції підприємств, які, в принципі, нічого спільного не мають з обороною країни. Тепер, коли ви прийняли цей закон, це стає універсальною нормою, тобто уже можна конфіскувати не те, що потрібно армії для оборони країни, а просто те, що сподобалося. Я запитую: і ви після цього хочете дочекатися інвестицій? Це перше.

Друге. Конфіскували компанію «Укрнафта». Знаєте, можливо, це треба було зробити для потреб оборони, тому що компанія виробляє, зокрема, нафтопродукти, видобуває нафту. Але що у підсумку? Після такої конфіскації нафтопродукти продають абсолютно за тією ж ринковою ціною, а не за ціною, яка мала б становити собівартість плюс розумну рентабельність. Крім того, встановили заробітні плати керівництву компанії «Укрнафта» у розмірі 3,5 мільйона гривень керівнику і по декілька мільйонів усім заступникам. Я хочу запитати: навіщо ми прийняли цей закон у такому вигляді?

Фракція блокуватиме цей закон проектом постанови і проситиме направити на повторне друге читання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, наступний проект Закону «Про державні резерви»... *(Шум у залі)*.

Одну секунду. Прохання було не оголосити перерву, а замінити її на виступ. Був лист з проханням про перерву, яку замінили на виступ. Виступили.

Шановні колеги, переходимо до розгляду проекту Закону «Про державні резерви» ([№ 9079](#)). Прошу зайняти свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного. Прошу народних депутатів проголосувати за це. Голосуємо за включення до порядку денного законопроекту № 9079.

«За» – 239.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу голосувати.

«За» – 244.

Рішення прийнято.

До доповіді запрошується заступник міністра економіки України Фоменко Ігор Олександрович. Будь ласка.

ФОМЕНКО І.О., заступник міністра економіки України. Шановний Голово! Шановні народні депутати! На ваш розгляд пропонується проект Закону «Про державні резерви». Впровадження проекту закону та суттєвих змін обумовлено неефективністю механізму управління запасами матеріальних цінностей. Підтвердженням цього є, зокрема, численні кримінальні провадження, а також значні втрати державного бюджету.

Проектом закону передбачено перехід від застарілої радянської системи зберігання до сучасних механізмів формування та зберігання запасів державних резервів, які базуються на європейському досвіді у цій сфері.

Законопроектом передбачається удосконалення таких аспектів функціонування державного резерву:

оновлення принципів та напрямів формування номенклатури матеріальних цінностей – продовольчої, медичної, технічної, сировинної, енергетичної;

закріплення понять резервування матеріальних цінностей і державний матеріальний резерв, порядку та критеріїв відбору резервантів;

розмежування державного матеріального резерву та мобілізаційного резерву, а також пропонується чітке визначення балансоутримувачів таких резервів;

удосконалення порядку проведення освіження матеріальних цінностей;

у разі потреби передбачена можливість зберігання матеріальних цінностей і державних резервів на території інших країн;

надання повноважень новоутвореному органу щодо застосування фінансових санкцій та можливостей здійснення державного нагляду (контролю), а також посилення відповідальності суб'єктів господарювання, які зберігають матеріальні цінності державних резервів;

звільнення центрального органу виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері державних резервів, від сплати судового збору;

створення захищеної автоматизованої системи даних, відповідно до якої буде здійснюватися облік, пошук, узагальнення, зберігання та захист інформації щодо матеріальних цінностей державних резервів.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Слово надається голові підкомітету Комітету з питань економічного розвитку Кицаку Богдану Вікторовичу. Будь ласка.

КИЦАК Б.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний головуючий! Шановні народні депутати! Комітет з питань економічного розвитку на засіданні 5 квітня 2023 року розглянув проект Закону «Про державні резерви» (№ 9079). Усі ми з вами знаємо ситуації, коли по всій території України на державних підприємствах, чи то аграрних, чи нафтових, зникають певні ресурси, і потім, під час, наприклад, кримінальних розслідувань або інших, ми доходимо висновку, що миші з'їли або щось протекло, або десь там випарувалося і так далі. Для того, щоб таких ситуацій не було, потрібно провести повне реформування державних резервів і взагалі системи зберігання і державного резервування цінних ресурсів. Адже під час повномасштабного вторгнення Російської Федерації виникла вкрай негативна ситуація, коли ми не змогли забезпечити критичну наявність певних ресурсів у різних галузях.

Цим законопроектом пропонується розмежувати державний матеріальний резерв та мобілізаційний резерв. Ми передбачаємо оновлені принципи формування номенклатури матеріальних цінностей. Пропонуємо законодавчо закріпити поняття резервування, порядок та критерії відбору резервантів. Також ми передбачаємо можливість зберігання певних видів матеріальних цінностей, наприклад нафторесурсів, на території інших країн. До того ж ми запроваджуємо штрафні санкції, які дадуть змогу посилити відповідальність та дозволити дисциплінувати суб'єкти господарювання.

Водночас Головне науково-експертне управління Апарату Верховної Ради України внесло ряд зауважень. До другого читання законопроект потрібно буде суттєво доопрацювати шляхом внесення поправок.

За результатами обговорення народні депутати України – члени комітету прийняли рішення рекомендувати Верховній Раді України за результатами розгляду в першому читанні прийняти законопроект за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти.

Слово надається Короленко Валентині Юріївні, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

КОРОЛЕНКО В.Ю., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Дирдін.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Максим Дирдін. Будь ласка.

ДИРДІН М.Є., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 132, Миколаївська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день усім! Шановні колеги, закликаю вас підтримати в першому читанні цей законопроект, тому що він вкрай важливий.

Перший момент. Прийняття законопроекту дозволить зменшити ті корупційні ризики в державному резерві, які є зараз і були весь цей час. Як приклад, мої численні звернення з цієї трибуни щодо забезпечення законності стосовно таких підприємств, як ДП «Хлібна база № 76», Миколаївська область.

Другий момент. Я закликаю колег з парламенту в такі законопроекти не вписувати положення щодо скасування судового збору. Будь ласка, врахуйте це на майбутнє, і Кабінет Міністрів України, і профільні комітети.

Дякую за увагу. І підтримаємо цей законопроект у першому читанні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Цей законопроект, дійсно, потрібний. Він веде до змін, які ми повинні провести, обговорюючи його сьогодні та між першим і другим читаннями. Законопроектом передбачається реалізація державної політики у сфері державних резервів, перевірка наявності матеріальних цінностей і державних резервів фактично за останні вісім років. Також ним пропонується розмежування державного матеріального резерву та мобілізаційного резерву, визначення балансоутримувачів, надання повноважень центральному органу виконавчої влади.

Я говорив на засіданні комітету, що потрібно врахувати застереження та зауваження Головного науково-експертного управління Апарату Верховної Ради України, передбачити реальні механізми зберігання пального на території країн Європи та запровадити відповідний варіант і процедуру.

Редакційно невдалими сприймаються багато позицій щодо Єдиного реєстру державних резервів та відповідального зберігання державних резервів, оскільки такі повноваження і наголоси зроблені не в ефективному акценті та в проекті не наведено чітких критеріїв розмежування державного матеріального резерву і мобілізаційного резерву.

Хочу ще сказати, що зберігачами і резервантами не можуть бути іноземні суб'єкти господарювання, в яких є частка держави, що визнана Верховною Радою України державою-агресором чи державою-окупантом. Тут потрібно врахувати законодавчі акти, а також країни включені FATF до списку держав, що не співпрацюють у сфері протидії відмиванню доходів.

І наостанок. Не може працювати державний матеріальний резерв та діяти новий Закон «Про державні резерви».

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається народній депутатці Славицькій Антоніні Керимівні, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка.

СЛАВИЦЬКА А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»).
Прошу передати слово Шевченку Євгенію Володимировичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Євгеній Володимирович Шевченко. Будь ласка.

ШЕВЧЕНКО Є.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 76, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, добрий день! Група «Відновлення України». Шановний пане заступнику міністра Фоменко Ігорю Олександровичу! Скажу колегам відверто, що ми на засіданні Комітету з питань економічного розвитку цей законопроект розглядали із заплученими очима, тому що він має дуже багато недоліків і ризиків. Ми його прийняли, сподіваючись на ваші обіцянки нам змінити його до другого читання.

По-перше. Ви обіцяли народним депутатам надати фінансово-економічний розрахунок, який враховує перехідні лишки. І навіть цього не зробили. Як подивившись на розрахунки, то таке враження, що закладають 9 мільярдів на наступний рік, їх просто крадуть і нічого не переходить, – такого бути не може.

По-друге. Ви пам'ятаєте, що ми з вами говорили про те, чому в цьому законопроекті Служба безпеки України проходить? Ми взагалі боролися за те, щоб Служба безпеки України економікою не займалася, а ви знову це закладаєте. Це з юридичної точки зору неправильно. Функціонування Служби безпеки України регулюється іншими законами, а не економічними. Ви нам усе це обіцяли змінити до другого читання, тому я закликаю колег підтримати законопроект.

Група «Відновлення України» буде підтримувати проект закону, але з поправкою на те, що ви свої зобов'язання перед народними депутатами з економічного комітету виконаєте.

Дякуємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Соболев Сергій Владиславович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

Шановні колеги, після цього голосуємо за законопроект у цілому.

СОБОЛЄВ С.В. Фракція «Батьківщина». Прокиньтесь, друзі! Про що цей законопроект і чого ми чекали від Міністерства економіки України?

Перше. Щоб усі закупки до державного або мобілізаційного резерву відбувалися у виробника, а не посередника. Ви бачите таку норму в цьому законопроекті? Її немає.

Друге, що ми чекали від цього законопроекту. Щоб негайно було наведено порядок стосовно контролю. Що ми отримуємо замість цього? Десятки, якщо не сотні суб'єктів, які будуть зберігати на своїй території. І хто це далі буде контролювати? Я хочу побачити.

Мій колега Кубів запропонував норму про те (її чомусь немає в цьому законопроекті під час першого читання), що це не може бути країна-агресор. А якщо це підприємство, яке розташоване на території Європейського Союзу і на яке накладені санкції, тому що воно співпрацює з країною-агресором, то таке підприємство може зберігати? Такого ви взагалі не знайдете.

На мій погляд, цей законопроект абсолютно недолугий. Ті, хто каже, що його можна виправити до другого читання... Це неможливо. Тут треба встановлювати норми, які абсолютно по-іншому будуть врегульовувати.

Саме тому велика пропозиція: вивчіть досвід такої країни, як Румунія, яка повірила під час Першої світової війни Росії і передала свій золотовалютний запас. Понад сто років вони судяться і досі не можуть забрати. З ким буде судитися наш уряд, я не знаю.

Ми за це голосувати не будемо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ми завершили...

А, Юлія Клименко. І після цього голосуємо, шановні колеги. Тільки голосуємо, перепрошую, бо я сказав – у цілому, але не в цілому, а за основу. Перепрошую.

КЛИМЕНКО Ю.Л., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! Державний резерв давно вже потребує реформування. Законопроект потрібен, він недосконалий, його треба доробляти до другого читання, але за нього можна голосувати в першому читанні.

Хочу звернути вашу увагу на те, що питання державного резерву входить до 20 найбільших корупційних схем в Україні. Через державний резерв відмиваються не мільйони, а десятки мільярдів щороку, зокрема, через паливо, зерно, щурів і все інше. Тому закликаю відповідний комітет не лише подавати поправки і виправляти законопроект до другого читання, а й провести нормальний аудит і заслухати про державний резерв. Де поділися наші резерви на початок війни? Чому ми були без зерна, без пального, без ліків, без протигазів і всього, що повинно бути в державному резерві? Державний резерв виявився пустим на момент повномасштабної війни, хоча війна триває з 2014 року.

Будь ласка, проведіть слухання...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу народних депутатів зайняти свої місця. Переходимо до голосування. Шановні колеги, ми переходимо до голосування, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про державні резерви» ([№ 9079](#)) за основу з доопрацюванням положень відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Ми домовлялися прийняти процедурне рішення щодо проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2023 рік» щодо використання коштів державного фонду регіонального розвитку» ([№ 9165](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього питання до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про визначення законопроекту № 9165 невідкладним та скорочення наполовину строку внесення альтернативних законопроектів. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 281.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Ідемо далі. Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо обов'язкових результатів навчання» ([№ 9046](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про включення цього законопроекту до порядку денного сесії. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 310.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 268.

Рішення прийнято.

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти. Чи можемо без обговорення? Давайте, Артуре Володимировичу. Дві хвилини... А, тут ще будуть виступи від фракцій і груп. Усе, добре, тоді виступи: два – за, два – проти.

Юрчишин Ярослав Романович, фракція «Голос». Будь ласка.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Наталії Піпі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наталія Піпа. Будь ласка.

ППА Н.Р. Дорогі українці! Шановні колеги! Дуже запрошую всіх підтримати законопроект. Він стосується того, що кожен наш випускник буде складати іспити з чотирьох предметів в 11 класі та під час державної підсумкової атестації в 4 і 9 класах. Пояснюю. На сьогодні такими обов'язковими предметами є мова і математика. Також додається історія України, бо кожен у цій державі, на жаль, відчув, яка велика проблема, що ми не знали, а дехто ще досі не знає добре своєї історії і не розуміє, наскільки унікальна, сильна і давня держава Україна. Це те, що стане обов'язковим.

І ще обов'язковою буде перевірка знань з іноземної мови, окрім мови держави-агресора. Це буде наближати нас як країну, яка готується до вступу до Європейського Союзу і давно заявила про свій рух на вступ до НАТО, до глобального світу і дасть нам можливість бути конкурентноздатними гравцями на міжнародному ринку праці та економіки.

До другого читання є ідея підправити законопроект, щоб під час державної підсумкової атестації в 4 класі до обов'язкових предметів не було включено історію України, адже в початковій школі такого предмета немає. Це фактично підтримує більшість фракцій і груп. І я вітаю таке рішення. Дуже важливо імплементувати це рішення так, щоб наші діти встигали і вчитися за цих надзвичайно складних умов, і все-таки мати дитинство. Ми повинні дискутувати не про те, чи приймати цей законопроект, а про те, як приймати, щоб наші діти мали сильне ментальне здоров'я, добрі знання і навички.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Нестеренко. Я так розумію, що слово передаєте Бужанському, так?

Бужанський Максим Аркадійович. Будь ласка.

БУЖАНСЬКИЙ М.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 25, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Це чудово, що історію включили до переліку обов'язкових предметів для проходження державної підсумкової атестації, але погано, що поки ще не вигадали машини часу. І коли діти вже мають вимогу проходити підсумкову атестацію – іспит з історії – в 4 класі, а викладають її лише з 5 класу, то буде дуже складно пояснити батькам, як ми це прогавили в першому читанні і навіщо нам це виправляти перед другим.

Я не бачу жодних складнощів у тому, щоб повернути законопроект на повторне перше читання, зробити так, як потрібно, і потім уже приймати його, бо це, дійсно, технічна помилка, але ми матимемо поганий вигляд.

Я це підтримувати не буду. Вибачте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Слово надається Іоновій Марії Миколаївні, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

В'ятрович виступатиме, я так розумію.

ІОНОВА М.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово В'ятровичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Володимире Михайловичу.

В'ЯТРОВИЧ В.М., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Цей законопроект покликаний розв'язати дві серйозні проблеми, спричинені керівництвом Міністерства освіти і науки України в часи Шкарлета.

По-перше, повернути в українські школи повноцінну державну підсумкову атестацію, яку було скасовано три роки тому через COVID і досі не відновлено. Сподіваюся, сьогодні і Міністерство освіти і науки України, і освітній комітет, і більшість у цьому залі усвідомлюють, що вже з 2024 року державну підсумкову атестацію необхідно повернути в українські школи.

По-друге, для мене як для співавтора цього законопроекту дуже важливо те, що ним передбачається проходження кожним учнем державної підсумкової атестації з історії України. Нинішня ситуація, коли історію як обов'язковий предмет викинуто з мультитесту, а окремої державної підсумкової атестації не існує взагалі, є неприйнятною. Сучасна війна є насамперед війною за ідентичність, тому іспит з історії України – це не просто оцінка шкільних знань, це свого роду іспит на громадянство, що не може бути факультативним.

Фракція «Європейська солідарність» підтримує цей законопроект у першому читанні. Так, ми виправимо помилки, які, на жаль, закралися в цей проект, не бачу в цьому великої проблеми. Ми сподіваємося, що цей законопроект стане одним із кроків до системних змін в освіті після тієї трирічної деградації, яку спричинила більшість у цьому залі, натиснувши 226 кнопок за призначення міністром освіти і науки Шкарлета.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кириленко Іван Григорович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Безумовно, вагомість цього законопроекту не лише в удосконаленні освітнього процесу. На наш погляд, не менш важливим є і політико-виховний аспект. Історія рідної країни, Батьківщини, – це початок формування світогляду, світогляду патріота, сильної і переконливої людини, яка цінності ставить вище за ціну, духовне багатство – вище матеріальних вигід. Саме на цінностях будувала своє сьогодення понад п'ять століть цивілізована Європа. Ми, безсумнівно, є де-факто членами цієї великої сім'ї і свідчимо це, сплачуючи найвищу ціну – життя наших кращих синів і дочок.

Нинішня страшна війна, яка за масштабами вже перевершує Другу світову війну, – це не лише священна визвольна війна українського народу проти чуми ХХІ століття – рашизму, це ще і війна світоглядів: цивілізованого світу і середньовічного «руського мира». У цій війні і ми, українці, і наші союзники, а це десятки країн, обов'язково переможемо. Запорука тому – неймовірна мужність і патріотизм наших героїв, Збройних Сил України, стійкість і рішучість українського народу, потужна підтримка друзів. Нам дуже важливо закріпити у своїй виховній роботі психологію патріотів-переможців і робити це треба, як сказав класик, з юних літ: пишатися своєю героїчною історією і насамперед бути гідним подвигу і слави батьків. Для цього і треба вивчати історію.

Ми однозначно голосуємо «за». До другого читання треба доопрацювати законопроект з урахуванням окремих дріб'язкових зауважень. Голосуємо «за», друзі!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ще виступить Бакунець, і після цього голосуємо.
Будь ласка, Павле Андрійовичу.

БАКУНЕЦЬ П.А. Звичайно, історію свого народу повинен знати кожен. Сьогодні, коли наші найвідважніші воїни виборюють перемогу на фронтах, ми з вами бачимо, як через малі знання з історії можна було маніпулювати думками різних людей у різних сферах. Тому історія – це те, що повинен знати кожен українець. Вона, власне, зцементує нашу націю, дасть можливість у майбутньому згуртованим українцям ніколи в житті не дозволити комусь зі сторони промивати собі мізки.

Закликаю зал підтримати цей законопроект, аби кожен молодий українець знав історію і складав з неї іспит.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую.

Ми завершили обговорення. Переходимо до прийняття рішення. Шановні друзі, прошу підготуватися.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про повну загальну середню освіту» щодо обов'язкових результатів навчання» ([№ 9046](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 303.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступні законопроекти [№ 9061](#) і [№ 9062](#). Є згода прийняти їх за основу та в цілому. Обговорюємо перший законопроект, другий – не обговорюємо, а одразу голосуємо. Домовилися, колеги?

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроектів (давайте одразу) № 9061 і № 9062. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 312.

Рішення прийнято.

Переходимо до розгляду проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу ХХ «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання/ввезення товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану» (№ 9061).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, одразу записуємося на виступи: два – за, два – проти, так? І потім перейдемо до голосування.

Слово надається народному депутату Задорожньому Миколі Миколайовичу, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ЗАДОРОЖНІЙ М.М., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 162, Сумська область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Гетманцеву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Данило Олександрович Гетманцев. Будь ласка.

ГЕТМАНЦЕВ Д.О. Дякую. Шановні колеги! Це два дуже важливі законопроекти, які пов'язані між собою. Про що вони? Про те, аби урівняти податковий статус товарів військового призначення, які виробляються в межах митної території України, з товарами, які імпортуються на митну територію України. На

сьогодні другі товари звільнені від сплати податку на додану вартість при ввезенні на митну територію України, а якщо товари військового призначення виготовляються нашими товаровиробниками, то вони фактично обкладаються ПДВ, бо всі комплектуючі обкладаються ПДВ. І тоді, коли ми з вами повинні підтримати вітчизняну промисловість, оборонно-промисловий комплекс, ми фактично ставимо його у нерівне становище з іноземцями. Власне, на усунення цього недоліку і спрямований законопроект.

Крім цього, ми законопроектом надаємо пільгу на постачання товарів, програмного забезпечення для потреб оборони. Тобто не тільки на товари, а й на програмне забезпечення, що також дуже важливо.

До того ж ми звільняємо від будь-яких податків ті товари військового призначення, які переміщуються через митний кордон України в режимі переробки, тобто коли наша військова техніка переміщується за межі митної території України для ремонту і потім повертається.

Законопроекти дуже потрібні військовикам, нашому оборонно-промислому комплексу. Ми в комітеті їх дуже глибоко проаналізували і підготували для прийняття, щоб закони набрали чинності.

Прошу зал підтримати ці законопроекти за основу та в цілому.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово Ніні Петрівні Южаніній. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, Ніно Петрівно.

ЮЖАНІНА Н.П., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Може я когось здивую, але протягом більше року Міністерство оборони України подає свої ініціативи (уже було щонайменше п'ять спроб) і до Міністерства фінансів України, і до мене особисто, бачила, що і до інших народних депутатів, але вони навіть не розглядалися. Насправді я дякую народному депутату, який обійшов усе своїми ніжками і довів, що запропоновані норми вкрай потрібні для того, щоб наша обороноздатність хоча б зараз мала якийсь процес становлення. Дивує те, що дуже часто ви чомусь самі собі не вірите. Ще раз повторюю, більше року минуло, щоб чергову спробу з внесенням пропозицій Міністерства оборони України про розширення переліку товарів, які їм потрібні, пільг, які потрібні для посилення обороноздатності, ми розглядали в залі.

На жаль, повинна констатувати, що Міністерство оборони України уже декілька разів подавало на розгляд Кабінету Міністрів України для затвердження

перелік товарів і послуг, які надаються комерційними організаціями, для того, щоб кошти і вартість цих товарів за результатами річної звітності не обкладалися ставкою податку на прибуток 18 відсотків. Ви думаєте, цю норму прийняли? Ні. Уже платники податків подали декларації за 2022 рік, а віз і нині там.

Тобто люди, які добровільно надають допомогу Збройним Силам України і іншим формуванням, з цієї допомоги, якщо вона сягає понад 4 відсотки від оподаткованого прибутку за попередній рік, мають заплатити податки. Отак ви працюєте. Замість другорядних законопроектів потрібно було вже давно розглядати тут цей та інший.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Насправді виникає логічне запитання: чому так пізно? Але кажуть: краще пізно, ніж ніколи. Справді, система концерну «Укроборонпром», взагалі оборонного комплексу нашої держави, якому потрібні комплектуючі, а не просто переміщення їх через митні кордони, сьогодні потребує підтримки держави. І дуже важливо, що такий законопроект зараз розглядається в сесійній залі.

Фракція «Батьківщина» на своєму засіданні розглядала деякі нюанси, які є в цьому законопроекті, на жаль, не вдалося їх усунути до обговорення в залі. Але ми не будемо блокувати законопроект і вважаємо, що потрібно ухвалити його в першому читанні та в цілому для того, щоб допомогти оборонному сектору постачати через митний кордон України ті товари, послуги, програмне забезпечення, які нині потрібні для оборони.

Також дуже важливо, що цим законопроектом підтримується український виробник, бо саме останній рік широкомасштабної агресії дев'ятилітньої війни свідчить, що вітчизняне виробництво може бути розширене за таких екстремальних умов, як війна.

Голосуємо законопроект за основу та в цілому і допомагаємо Збройним Силам України.

Слава нашим Збройним Силам! І слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шуфрич Нестор Іванович. Будь ласка.

Шановні колеги, після цього виступу голосуємо. А, ще буде виступ від фракції «Голос».

Будь ласка, Несторе Івановичу.

ШУФРИЧ Н.І. Дякую. Шановний пане Голово! Шановні колеги! Ми розуміємо, за що зараз будемо голосувати. Це саме той випадок, коли треба менше говорити і, усвідомлюючи відповідальність, швидко проголосувати, просити, щоб

закон було якомога скоріше підписано. Закликаю всіх об'єднатися, менше говорити і швидко голосувати.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Покажіть, хто виступатиме від фракції «Голос».
Васильченко. Будь ласка.

ВАСИЛЬЧЕНКО Г.І., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 118, Львівська область, політична партія «Голос»). Шановні колеги, очевидно, що ми будемо голосувати за ці два пов'язані законопроекти. Вони надзвичайно важливі для нашої оборонної промисловості і, прийнявши їх, ми зможемо швидше задовольнити потреби сил оборони. Але я хотіла б сказати, що не менш важливим є піти далі та звільнити від оподаткування податком на додану вартість та мита операції з ввезення комплектуючих для виробництва безпілотних літальних апаратів, дронів. Ця галузь нині активно розвивається в Україні.

Ми знаємо, наскільки безпілотники важливі для оборони країни. Тому я звертаюся і до колег з мого комітету, і до представників Міністерства фінансів України з проханням якнайшвидше погодити виключний перелік комплектуючих до БПЛА і у такий спосіб налагодити ефективне виробництво безпілотників у нашій країні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення цього питання. Переходимо до прийняття рішення. Нагадую про що ми домовилися на засіданні Погоджувальної ради: одразу голосуємо цей законопроект, потім приймаємо рішення щодо наступного. Голосуємо за основу та в цілому. Будь ласка, займіть свої місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання/ввезення товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану» ([№ 9061](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 315.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до підрозділу 2 розділу XX «Перехідні положення» Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування податком на додану вартість операцій з постачання/ввезення товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану» ([№ 9061](#)) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 317.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, далі ми домовлялися проголосувати проект Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану» ([№ 9062](#)).

Одразу ставлю на голосування першу пропозицію про включення до порядку денного сесії законопроекту № 9062. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 313.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування наступну пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану» (№ 9062) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 319.

Рішення прийнято.

А також ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Митного кодексу України щодо особливостей ввезення на митну територію України товарів для потреб безпеки і оборони у період воєнного стану» (№ 9062) у цілому з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 316.

Рішення прийнято.

Обидва закони (проекти № 9061 і № 9062) прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» щодо врегулювання питання випуску цифрової марки» ([№ 8280](#)). Це перше читання.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 274.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Є необхідність обговорювати законопроект чи можемо проголосувати? Можемо проголосувати, Артуре?

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про поштовий зв'язок» щодо врегулювання питання випуску цифрової марки» (№ 8280) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, наступний законопроект ми теж домовилися голосувати без обговорення. Це проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги» ([№ 7473-д](#)). Це друге читання, ніхто не буде ставити поправки на голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо спрощення доступу до безоплатної правничої допомоги» (№ 7473-д) у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 308.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний проект Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» ([№ 8138](#)).

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд законопроекту № 8138 за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Можемо голосувати без обговорення, колеги? Ні.

Шановні колеги, тоді прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Ар'єв Володимир Ігорович, фракція політичної партії «Європейська солідарність». Будь ласка.

АР'ЄВ В.І., член Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі! Це черговий законопроект про покращення інвестиційного клімату в державі. Пам'ятаєте, ще на зорі нашої каденції був законопроект про «інвестиційних нянь»? Де ці «няні»? Де вони? Чому у нас ця тема вже забулася? Ми придумуємо нову. Тепер так будемо допомагати інвестиціям. Кожній людині в Україні зрозуміло, що сьогодні найголовніше для того, щоб допомогти інвестиціям – перемогти у цій війні. Без щонайшвидшої перемоги, які інвестиції і які закони? Що вони дадуть?

Найбільший вклад в інвестиційний клімат ми зробили тільки що. Я хочу подякувати всім колегам, хто голосував за те, щоб повернути українським військовикам, поліцейським, деесенесникам 30 тисяч гривень доплати незалежно від того, де вони перебувають, бо і у Львові, і в Одесі, і в Києві вони боронять Україну. Звичайно, тим, хто на передовій, – 100 тисяч гривень. Тільки так має бути. Це внесок в інвестиційний клімат держави. Це внесок у нашу перемогу.

Ще один внесок – це припинити тероризувати бізнес, перестати подавати пропозиції про скасування пільгового оподаткування, про нові перевірки, всю цю гетьманщину, яку нам знову тулять. Це все треба припиняти, і тоді в нас буде інвестиційний клімат. А без цього жодні закони, жодні «няні» не допоможуть. Це буде не українська економіка, це буде «у семи нянек дитя без глазу». А от коли ми переможемо, будемо підтримувати своїх підприємців, не будемо з них здирати останню шкуру, бо кожному, хто сьогодні працює, хто створює робочі місця, треба орден давати, тоді і буде перемога.

Слава ЗСУ! Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Штепа Сергій Сергійович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ігорю Марчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Марчук. Будь ласка.

МАРЧУК І.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 193, Хмельницька область, політична партія «Слуга народу»). Насправді це звична риторика наших колег, але, думаю, вона не має жодного стосунку до тих питань, які порушуються в нашому, точніше урядовому, законопроекті, який ми підтримуємо.

Насамперед ми працюємо над удосконаленням інвестиційного клімату в нашій країні. Ми вже отримали абсолютно позитивний досвід з 2021 року того, що потрібно інвесторам із значними інвестиціями. Тому давайте, я сказав би, попри риторiku про нашу перемогу, звісно, це наша ключова мета і кожен, хто тут присутній, докладає максимум зусиль для цього, підтримувати позитивні зміни в нашому законодавстві, які допоможуть покращити інвестиційний клімат і залучити сюди українських та іноземних інвесторів.

Прошу підтримати законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович, фракція «Батьківщина».

Юлія Володимирівна Тимошенко. Будь ласка.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Шановні колеги! Це дуже відомий законопроект про «інвестиційних нянь», ви його добре пам'ятаєте. Я хочу вам нагадати як людина, яка має повноцінну економічну освіту, що ключовою засадою побудови ефективної економіки, яка працює, є ринок, усі учасники якого мають однакові умови для роботи. Це аксіома, яку ніхто не заперечує. Якщо створюються якісь особливі системи оподаткування, то це для особливих видів діяльності, які є унікальними. Можливо, це якісь науково-дослідні речі, виробництво якоїсь унікальної продукції, що виробляється тільки на цьому підприємстві. Не можна всередині країни створювати різні платформи з різним оподаткуванням, де виробники, підприємці не зможуть один з одним конкурувати.

Я вам наведу один приклад. Дивіться, було входження 30 мільйонів, це межа входження. Хто інвестує 30 мільйонів звільняється від усіх податків. До побачення! Повна офшорна зона. Зараз знижують до 12 мільйонів і говорять, що тут повна офшорна зона. Це 12 мільйонів доларів інвестицій. А давайте подивимося, якщо людина інвестувала 11 мільйонів 800 тисяч і виробляє таку саму продукцію як і та, яка інвестувала 12 мільйонів. Скажіть, будь ласка, вони ж не будуть конкурентами ні на зовнішньому, ні на внутрішньому ринках? Ми, по суті, залишаємо тільки тих, хто потрапить до цих офшорних зон, а інші не будуть конкурентами, вони гинуть. Не можна в країні приймати такі закони, це абсолютно руйнує конкурентне середовище.

Прошу утриматися під час голосування. І взагалі цей закон треба скасовувати, він руйнує економіку України.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наступна – Славицька Антоніна Керимівна, депутатська група «Відновлення України». Будь ласка, Антоніно Керимівно.

СЛАВИЦЬКА А.К. Прошу передати слово колезі Олегу Вороньку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олег Воронько. Будь ласка.

ВОРОНЬКО О.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 103, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Депутатська група «Відновлення України». Добрий день! Шановні колеги! Сьогодні одним із головних завдань як для парламенту, так і для виконавчої влади є підвищення інвестиційної привабливості України. Держава передусім має надати потужну та ефективну підтримку інвестиційним проектам із значними інвестиціями. На вдосконалення цього процесу і спрямований цей законопроект. Потрібно усунути формальні бар'єри, що відлякують інвесторів, натомість варто впроваджувати

додаткові стимули для реалізації нових проектів: запропонована форма державної підтримки щодо часткової компенсації вартості будівництва об'єктів суміжної інфраструктури є одним із них. Також проект містить низку інших цікавих новацій.

Залучення інвестицій дозволить розвивати український реальний сектор економіки, створювати нові робочі місця, розбудовувати необхідну інфраструктуру та забезпечувати сталі економічне зростання. Уже нині маємо готувати нормативну базу, що стане трампліном післявоєнного розвитку нашої держави.

Депутатська група «Відновлення України» виступає за поліпшення інвестиційного клімату, тому підтримує цей урядовий законопроект за основу.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, ми завершили обговорення. Прошу зайняти свої місця, переходимо до прийняття рішення. Шановні колеги, будь ласка, займіть місця.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до Закону України «Про державну підтримку інвестиційних проектів із значними інвестиціями в Україні» ([№ 8138](#)) за основу.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 252.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Шановні колеги, наступний законопроект ми домовилися проголосувати без обговорення.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законів України щодо унормування конкурсної процедури призначення керівників комунальних закладів культури та формування базової мережі закладів культури» ([№ 8216](#)) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Шановні колеги, прошу не розходитися. Ми домовлялися на засіданні Погоджувальної ради: якщо в нас буде ще ліміт часу, то зберемося і визначимо, які законопроекти можемо сьогодні розглянути для того, щоб проголосувати. Прошу керівників фракцій і груп підійти, щоб ви окнули, п'ять хвилин, потім сідаємо на місця і рухаємося далі. Якщо все погодили, то я зачитаю, шановні колеги.

Є погодження без обговорення прийняти проект Закону «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів процедури ліцензування» ([№ 8365](#));

також без обговорення прийняти проект Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників» ([№ 5695](#));

з обговоренням прийняти проект Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації» ([№ 0181](#));

без обговорення прийняти проект Закону «Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова від 13 листопада 2003 року» ([№ 0151](#));

з обговоренням розглянути проект Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації та Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, підписаної в місті Мінську 22 січня 2003 року» ([№ 0179](#));

без обговорення прийняти законопроекти [№ 0180](#) – про ратифікацію, [№ 0185](#) і [№ 0194](#) – про вихід з угод.

Шановні колеги, я все правильно сказав? Будь ласка, переходимо одразу до голосування.

Перший законопроект ми домовилися голосувати без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про включення до порядку денного сесії проекту Закону «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів процедури ліцензування» ([№ 8365](#)). Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту закону № 8365 за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 285.

Рішення прийнято.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до статті 19 Закону України «Про професійну (професійно-технічну) освіту» щодо окремих аспектів процедури ліцензування» ([№ 8365](#)) у цілому

з урахуванням пропозицій комітету та необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 284.

Рішення прийнято.

Закон прийнято. Дякую, колеги.

Наступний законопроект [№ 5695](#) ми теж голосуємо без обговорення.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо регулювання праці домашніх працівників» (№ 5695) за основу. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 262.

Рішення прийнято.

Дякую, колеги.

Наступний законопроект № 0182 з обговоренням.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Це законопроект [№ 0181](#), перепрошую, № 0181.

Отже, ставлю на голосування пропозицію про розгляд проекту Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації» (№ 0181) за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято.

Прошу записатися на виступи: два – за, два – проти.

Шановні колеги, не розходьтєся, записалося тільки дві особи.

Саврасов Максим Віталійович. Я так розумію, що слово передається.

Герашенко Ірина Володимирівна, політична партія «Європейська солідарність». Будь ласка.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Очевидно, що росіянам нема чого шастати Україною доти, поки окупаційні війська щодня обстрілюють українські території, вбивають українців. Але в цьому питанні у нас дуже велика проблема, тому що і для української влади, на жаль, є список «хороших русских», яких тут приймають, знаєте, з короваями.

Ми хочемо запитати в Офісу Президента України, у міністра культури та інформаційної політики про те, що тут робить російська кремлівська пропаганда Євгенія Альбац, яка не просто подружка Симоньян, вона виправдовувала війну в Україні, і зараз гастролює Україною. Ми хочемо запитати про те, що тут робить режисер Олександр Молочников, який в розбитій росіянами Бучі знімає фільм про українських дітей, проводить кастинг і не говорить, що він російський режисер. Ми хочемо запитати про те, який це суд повернув в ефір українських телеканалів серіал «Свати», актори з якого насправді не тільки гастролюють окупованим Кримом, а й виправдовують агресію. Вибачте, будь ласка, не можна з одного боку говорити: «нефиг шастать», а з другого – скласти список «хороших русских», давати їм громадянство і запрошувати їх в Україну. Цьому потрібно покласти край.

Також дуже важливо, щоб ми говорили про те, як нині прикордонні території забезпечуються всім необхідним. Маємо дуже багато сигналів від прикордонників, що їм потрібно більше зброї, більше техніки. І ми вітаємо сьогоднішнє рішення, яким ми з вами, 277 народних депутатів України, повернули 30 тисяч гривень доплати прикордонникам, військовослужбовцям Збройних Сил України, усім тим, хто цього заслужує.

Пане Зеленський! Шановний пане Президенте України! Чекаємо на якнайшвидший підпис цього важливого закону.

Дякуємо всім представникам фракцій і груп, зокрема, тим «слугам», які...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іванчук Андрій Володимирович, депутатська група «Довіра». Будь ласка.

ІВАНЧУК А.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 88, Івано-Франківська область, самовисуванець). Шановний пане Голово! Шановні народні депутати! Депутатська група «Довіра» буде підтримувати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги.

Прошу народних депутатів підготуватися до голосування.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Російської Федерації про порядок перетинання українсько-російського державного кордону жителями прикордонних регіонів України та Російської Федерації» ([№ 0181](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 283.

Рішення прийнято.

Наступний законопроект [№ 0151](#) ми домовилися голосувати без обговорення.

Одразу ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова про внесення змін до Угоди про вільну торгівлю між Кабінетом Міністрів України і Урядом Республіки Молдова від 13 листопада 2003 року» (№ 0151) за основу та в цілому.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 290.

Рішення прийнято.

Наступний проект Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації та Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, підписаної в місті Мінську 22 січня 2003 року» ([№ 0179](#)) розглядаємо з обговоренням. Чи, може, без обговорення, колеги? Ні. Добре.

Ставлю на голосування пропозицію про розгляд цього питання за скороченою процедурою. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 250.

Рішення прийнято.

Будь ласка, запишіться на виступи: два – за, два – проти. Проголосуємо цей законопроект, а далі без обговорення ще три проекти і на сьогодні робимо перерву.

Народний депутат Павловський Петро Іванович, фракція політичної партії «Слуга народу». Будь ласка.

ПАВЛОВСЬКИЙ П.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Колеги, пропоную проголосувати і підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кубів Степан Іванович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

КУБІВ С.І. Пане Голово, прошу передати слово Гончаренку Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність». Шановні друзі, хтось може мені пояснити... Ну, дуже правильне рішення про денонсацію угоди з Білоруссю. Зрозуміло, що сьогодні це окупована держава, окупована Путіним територія, що Лукашенківський режим – маріонетковий. Але поясніть мені, будь ласка, хоч хтось: чому у нас досі є посол у Мінську? Чому досі український посол перебуває в Білорусі після того, як 13 місяців тому до нас звідти прийшла смерть? Вбивали людей в Києві, Бучі, Ірпені, Гостомелі. Як таке може бути? Нині на наші голови з Білорусі летять ракети з комплексів «Іскандер», С-300, іранські дрони, а ми тримаємо там посла. Що він там робить, хтось може пояснити?

Я закликаю керівництво... У Верховній Раді України лежить проект постанови авторства народних депутатів з міжфракційного об'єднання «За демократичну Білорусь», представленого майже всіма фракціями і групами парламенту, включаючи керівну партію «Слуга народу». Автори, будь ласка, внесіть його на розгляд. Давайте визнаємо Білорусь окупованою, скажемо, що Лукашенко – це путінська шавка, його маріонетка, що це людина, яка має разом із ним бути в Гаазі. І проти нього теж треба видавати ордер на арешт. Жодних розмов із ним! Жодних послів! Навіщо ми це робимо? Навіщо ми залишаємо шпарину цьому негіднику, «картопляному фіуреру», який намагається через неї пролізти і повернути собі легітимність? Лукашенківський режим має бути засуджений, а речі названі своїми іменами.

І ще раз вітаю всіх нас із поверненням виплат військовослужбовцям! Вони на це заслуговують.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Власенко Сергій Володимирович.
Немиря Григорій Михайлович. Будь ласка.

НЕМИРЯ Г.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Колеги, я вже раз виступав з цієї теми, але знову хочу привернути вашу увагу і увагу Міністерства закордонних справ України до такого. Сьогодні ми денонсуємо угоду з Білоруссю, але чи знаєте ви, скільки таких угод ще діє? Приблизно 100 угод між Україною і Білоруссю залишаються чинними.

Сьогодні також буде пропонуватися і вже пропонувалося денонсувати угоди в рамках Співдружності Незалежних Держав і двосторонні угоди з Росією. З березня минулого року Верховна Рада України денонсувала 75 таких угод. А ви знаєте, скільки взагалі ще існує таких угод з Російською Федерацією? Близько 300. Приблизно 200 в рамках СНД.

Я ще раз закликаю колег з Міністерства закордонних справ України, уряду не подавати по п'ять проектів на місяць, а чітко дати зрозуміти, що ми не можемо на другий рік війни мати близько 200 угод з країною-агресором.

Прошу підтримати цей законопроект, але, не зволікаючи, зробити так, щоб нас нічого не пов'язувало з точки зору нормативно-правових документів, двосторонніх угод, з Росією, також і в рамках СНД.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам.

Знаєте, ви абсолютно слушно говорите. У нас була комунікація з Міністерством закордонних справ України. Вони зараз створюють чекліст усіх угод, тому що все це треба звірити, щоб не нашкодити передусім Україні. Після цього ми зробимо дипломатичний день у Верховній Раді України і тоді ж денонсуємо всі непотрібні для України угоди. Дякую.

Шановні колеги, ми обговорили це питання.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про припинення дії Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації та Протоколу між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про внесення змін до Угоди між Кабінетом Міністрів України та Урядом Республіки Білорусь про співробітництво в галузі технічного захисту інформації, підписаної в місті Мінську 22 січня 2003 року» ([№ 0179](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

Далі у нас три законопроекти без обговорення, тому я тільки зачитую і ми голосуємо.

Шановні колеги, ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про ратифікацію Протоколу між Урядом України та Урядом Держави Катар про внесення змін до Угоди між Урядом України та Урядом Держави Катар про уникнення подвійного оподаткування та запобігання податковим ухиленням стосовно податків на доходи» ([№ 0180](#)) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати, прийняти законопроект за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Закон прийнято.

Наступний законопроект [№ 0185](#).

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про вихід з Угоди про проведення узгодженої політики у визначенні транспортних тарифів» (№ 0185) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками. Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 288.

Рішення прийнято.

І завершальний законопроект [№ 0194](#) ми теж голосуємо без обговорення.

Ставлю на голосування пропозицію про прийняття проекту Закону «Про вихід України з Протоколу про затвердження Положення про порядок організації і проведення спільних антитерористичних заходів на територіях держав – учасниць Співдружності Незалежних Держав» (№ 0194) за основу та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Готові голосувати? Прошу народних депутатів голосувати.

«За» – 293.

Рішення прийнято.

Дякую, шановні колеги.

Ну що ж, перелік питань, який був попередньо узгоджений на засіданні Погоджувальної ради, ми пройшли. Розгляд питань порядку денного на сьогодні завершено. Дякую всім за результативну роботу.

Зараз я оголошую перерву у нашому пленарному засіданні. Про час і місце його продовження вам буде повідомлено. Нагадую на необхідності не поширювати інформацію щодо його початку.

Віримо у сили оборони України. Продовжуємо разом працювати на перемогу. І слава Україні!